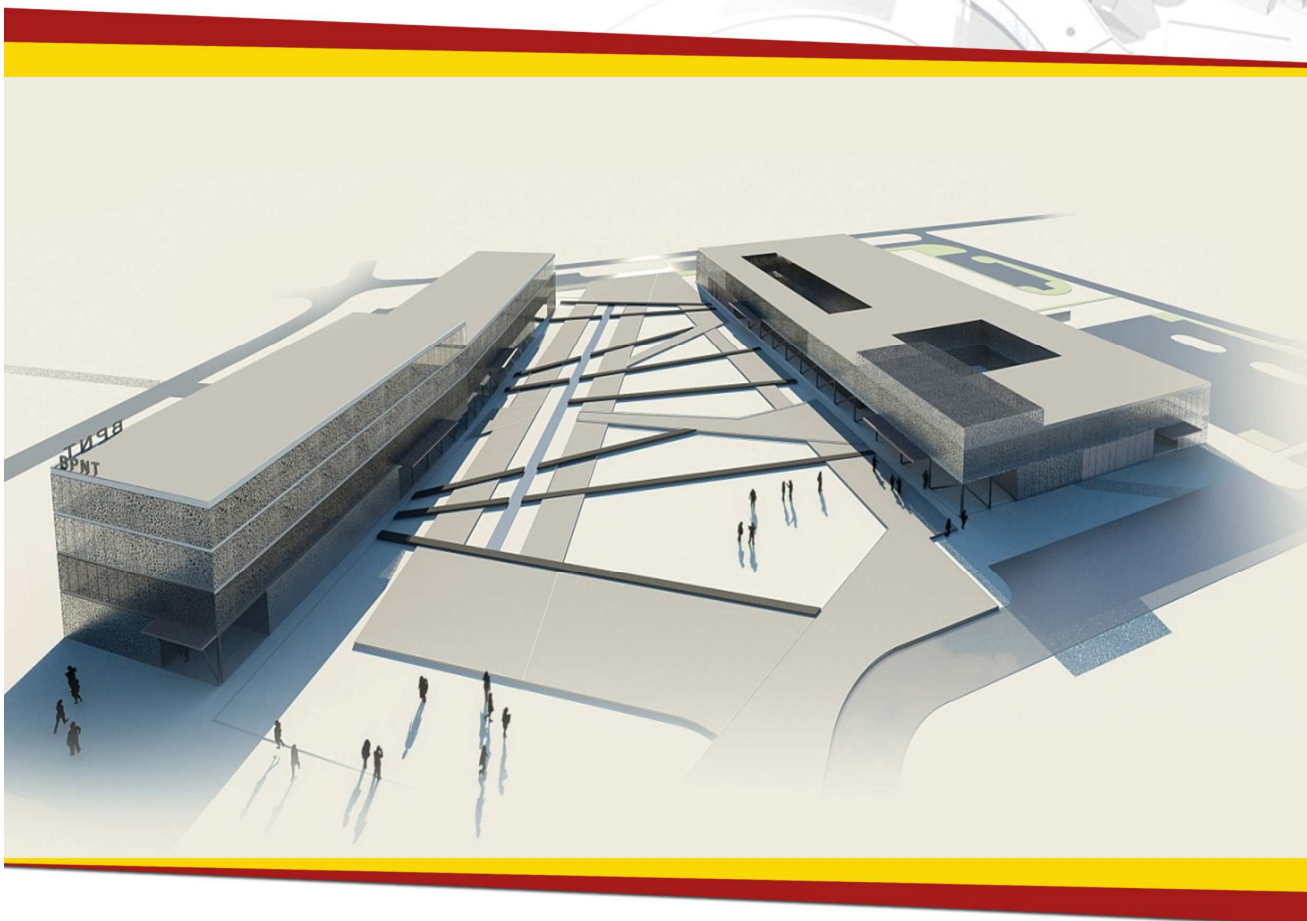

Raport z badań opinii organizacji pozarządowych

Białystok 2010

SPIS TREŚCI

WSTĘP		s. 3
CZEŚĆ I	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	s. 4
	<i>(Opracowanie: Referat ds. Stowarzyszeń, Fundacji i Zbiórek Publicznych działającego w ramach Departamentu Organizacyjnego i Nadzoru Urzędu Miejskiego w Białymstoku)</i>	
1.1	Zagadnienia wprowadzające	s. 4
1.2	Nadzór Prezydenta Miasta Białegostoku nad stowarzyszeniami i fundacjami	s. 4
1.3	Liczba zarejestrowanych stowarzyszeń i fundacji na dzień 31.12.2009r.	s.5
1.4	Organizacje pozarządowe prowadzące działalność statutową na terenie Miasta Białegostoku	s. 5
1.5	Pola działalności statutowej organizacji pozarządowych	s. 7
1.6	Stowarzyszenia i fundacje posiadające status Organizacji Pożytku Publicznego	s. 8
1.7	Dynamika liczby organizacji pozarządowych w latach 2004-2009	s. 9
1.8	Przychody organizacji pozarządowych według zapisów statutowych	s. 12
CZEŚĆ II	RAPORT Z ANKIETOWEGO BADANIA ILOŚCIOWEGO ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W BIAŁYMSTOKU	s.14
	<i>(Opracowanie: Centrum Współpracy Organizacji Pozarządowych Urzędu Miejskiego w Białymstoku)</i>	
2.1	Metodologia badania	s. 15
2.2	Wykaz organizacji pozarządowych biorących udział w badaniu	s. 15
2.3	Lista mocnych stron organizacji pozarządowych według ich własnej oceny	s. 18
2.4	Lista słabych stron i odczuwanych barier rozwojowych organizacji pozarządowych według ich własnej oceny	s. 19
2.5	Oczekiwania organizacji pozarządowych w stosunku do Władz Miasta Białegostoku w odniesieniu do działań mających na celu poprawę funkcjonowania oraz bardziej efektywny rozwój rynku NGO	s. 22
CZEŚĆ III	RAPORT Z JAKOŚCIOWEGO BADANIA POGŁĘBIONEGO BIAŁOSTOCKICH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	s. 27
	<i>(Opracowanie: dr Anna Augustyn, Asystent Prezydenta Miasta Białegostoku ds. Strategii)</i>	
CZEŚĆ IV	WNIOSKI	s. 38
CZEŚĆ V	SPIS TABEL	s. 43

WSTĘP

W ramach prac związanych z przygotowaniem „**Strategii Rozwoju Miasta Białegostoku na lata 2011 – 2020 plus**”, Urząd Miejski w Białymstoku zdecydował, iż należy rozpoznać opinie organizacji pozarządowych działających w Białymstoku w zakresie ich potencjału oraz ich oczekiwań, co do możliwości podejmowania inicjatyw przez Samorząd, celem wzmocnienia trzeciego sektora. Urząd Miejski w Białymstoku doceniając aktywność organizacji pozarządowych jako zorganizowanej formy działań obywatelskich, uwzględnił ich opinie w rozwiązaniach przewidzianych w Strategii.

Opinie organizacji pozarządowych zostały uzyskane w dwojaki sposób:

1. Badanie ankietowe (ilościowe) - przeprowadzone przez Centrum Współpracy Organizacji Pozarządowych na populacji 100 organizacji pozarządowych z terenu Białegostoku;
2. Badanie fokusowe (jakościowe) – przeprowadzone przez dr Annę Augustyn, asystenta Prezydenta Miasta Białegostoku ds. Strategii w grupie 10 organizacji pozarządowych.

Prezentowany „Raport z badania opinii organizacji pozarządowych realizujących cele w zakresie problemów społecznych, kultury, ochrony środowiska, edukacji i innych w Białymstoku” zawiera również ogólną charakterystykę dotyczącą stowarzyszeń i fundacji nadzorowanych przez Prezydenta Miasta Białegostoku opracowaną przez Referat ds. Stowarzyszeń, Fundacji i Zbiórek Publicznych działającego w ramach Departamentu Organizacyjnego i Nadzoru Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Wyniki badań opinii organizacji pozarządowych w Białymstoku prezentowane w niniejszym raporcie zostaną gruntownie przeanalizowane w trakcie prac pięciu Zespołów Problemowych pracujących nad Strategią oraz wykorzystane w ostatecznym dokumencie.

CZĘŚĆ I

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

1.1 Zagadnienia wprowadzające

W związku z reformą ustrojową od dnia 1 stycznia 1999r. organem nadzorującym działalność stowarzyszeń, których siedziba znajduje się na terenie Miasta Białegostoku jest Prezydent Miasta Białegostoku. Od 1 stycznia 2006r. Prezydent Miasta Białegostoku pełni również nadzór wobec fundacji.

Podstawowym aktem prawnym regulującym problematykę stowarzyszeń i fundacji jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. Jednak w świetle funkcjonowania stowarzyszeń główną rolę odgrywa ustawa ustrojowa z dnia 7 kwietnia 1989r. Prawo o stowarzyszeniach, a fundacji – ustawa z dnia 6 kwietnia 1984r. o fundacjach.

Tytułem wstępu należy wskazać, iż zgodnie z definicją legalną zawartą w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989r. Prawo o stowarzyszeniach stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych. Ustawa wskazuje na trzy rodzaje stowarzyszeń:

- Stowarzyszenia rejestrowe posiadające osobowość prawną,
- Stowarzyszenia zwykłe, będące uproszczoną formą stowarzyszenia nie posiadającą osobowości prawnej,
- Związki stowarzyszeń.

Stowarzyszenia rejestrowe mogą tworzyć terenowe jednostki organizacyjne (oddziały stowarzyszeń). Oddziały te mogą posiadać osobowość prawną.

W ustawie z dnia 6 kwietnia 1984r. o fundacjach brak jest definicji fundacji, lukę tę uzupełnia doktryna i orzecznictwo. Zgodnie z wykładnią Sądu Najwyższego¹ fundacja to formalnie spersonifikowany majątek. O przeznaczenie tego majątku decyduje wola fundatora wyrażona w statucie².

1.2 Nadzór Prezydenta Miasta Białegostoku nad stowarzyszeniami i fundacjami

W ramach wykonywanego nadzoru nad stowarzyszeniami i fundacjami Prezydent Miasta Białegostoku prowadzi rejestr stowarzyszeń oraz rejestr fundacji.

Elektroniczny program do ewidencji stowarzyszeń, fundacji i zbiorów publicznych został utworzony przez informatyka Urzędu Miejskiego w Białymstoku w połowie 2007r. z inicjatywy pracowników Referatu ds. Stowarzyszeń, Fundacji i Zbiorów Publicznych.

Program umożliwia ewidencjonowanie i prowadzenie spraw z zakresu stowarzyszeń, fundacji i zbiorów publicznych.

W listopadzie 2008r. program ew_stow został zaprezentowany na organizowanym przez Prezydenta Miasta Białegostoku we współpracy z Wojewodą Podlaskim Seminarium dot. wykonywania nadzoru nad stowarzyszeniami „Nadzór – Współpraca – Doświadczenie” Białystok 2008, organizowanym dla pracowników samorządów zajmujących się nadzorem nad stowarzyszeniami. Program spotkał się z pozytywnym odbiorem i cieszył się dużym zainteresowaniem, co potwierdza fakt, iż licencja na oprogramowanie została bezpłatnie przekazana sześciu gminom: Starostwo Powiatowe w Siemiatyczach, Gmina Olsztyn, Starostwo

¹ Uzasadnienie uchwały z 7 lipca 1993r., III CZP 88/93 (OSNC 1994, nr 1, poz. 14).

² P. Suski, *Stowarzyszenia i Fundacje*, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2005, s.314.

Powiatowe w Białymstoku, Starostwo Powiatowe w Węgorzewie, Starostwo Powiatowe w Bielsku Podlaskim, Urząd Miasta Elbląg, a z siódmą jest podpisywana umowa – Starostwo Powiatowe w Ostrołęce.

Dane w rejestrach są aktualizowane na bieżąco na podstawie informacji wpływających od organizacji. Informacje z rejestru stowarzyszeń oraz rejestru fundacji posłużyły do sporządzenia danych statystycznych zawartych w tabelach 1-6.6.

1.3 Liczba zarejestrowanych stowarzyszeń i fundacji na dzień 31.12.2009r.

Zgodnie z danymi z rejestrów liczba i struktura organizacji pozarządowych przedstawia się tak, jak w tabeli nr 1.

Tabela 1³

Struktura organizacji pozarządowych

Rodzaj organizacji pozarządowych	Liczba organizacji pozarządowych
Stowarzyszenia:	634
z osobowością prawną	449
oddziały stowarzyszeń bez osobowości prawnej	144
stowarzyszenia zwykłe	41
Fundacje:	110
Ogółem:	744

Źródło: Opracowanie Referatu ds. Stowarzyszeń, Fundacji i Zbiórek Publicznych działającego w ramach Departamentu Organizacyjnego i Nadzoru Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Zgodnie z powyższymi danymi Prezydent Miasta Białegostoku nadzoruje 634 stowarzyszenia, z czego najliczniejszą podgrupę stanowią stowarzyszenia z osobowością prawną (zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym), oraz na 110 Fundacji. Ogólna liczba stowarzyszeń i fundacji, których siedziba znajduje się na terenie Miasta Białegostoku wynosi 744 podmiotów.

1.4 Organizacje pozarządowe prowadzące działalność statutową na terenie Miasta Białegostoku

Tabela 2 przedstawia liczbę organizacji pozarządowych, które aktualnie prowadzą działalność statutową.

Z informacji zgromadzonych w ramach nadzoru nad stowarzyszeniami i fundacjami wynika, że wiele podmiotów pomimo nie wykreślenia z rejestru nie prowadzi działalności statutowej. W

³ Wykaz zawiera wszystkie organizacje wpisane do rejestrów w Departamencie Organizacyjnym i Nadzoru Urzędu Miejskiego z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej.

związku powyższym dane przedstawione w poniższej tabeli mogą wskazywać na większą liczbę działających organizacji niż w rzeczywistości i mają charakter jedynie szacunkowy.

Tabela 2⁴

Liczba organizacji pozarządowych, które aktualnie prowadzą działalność statutową

Rodzaj organizacji pozarządowych	Liczba organizacji pozarządowych
Stowarzyszenia:	540
z osobowością prawną	381
oddziały stowarzyszeń bez osobowości prawnej	118
stowarzyszenia zwykłe	41
Fundacje:	110
Ogółem:	650

Źródło: Opracowanie Referatu ds. Stowarzyszeń, Fundacji i Zbiórek Publicznych działającego w ramach Departamentu Organizacyjnego i Nadzoru Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Według danych zgromadzonych w ramach nadzoru Prezydenta Miasta Białegostoku nad organizacjami pozarządowymi 540 stowarzyszeń i 110 Fundacji prowadzi działalność statutową. Należy pamiętać, że organizacje zawieszając działalność statutową często nie informują o tym organu nadzoru.

Tabela 3 prezentuje zestawienie beneficjentów działań organizacji pozarządowych

Tabela 3

Beneficjenci działań organizacji pozarządowych

Abstynenci	Księgowe	Przedsiębiorcy
Artyści	Kupcy	Przewoźnicy Podlasia
Bezrobotni	Lekarze	Przyjaciele szkół
Bibliotekarze	Lingwiści i lektorzy	Psycholodzy
Czytelnicy	Literaci	Pszczelarze
Dekarze	Matki	Radiosłuchacze i telewidzowie
Diabetycy	Mieszkańcy gmin, miast i osiedli	Repatrianci i emigranci
Dyslektycy	Miłośnicy fantastyki	Rodzina
Dzieci i młodzież	Miłośnicy fauny i flory	Romowie
Dziennikarze	Miłośnicy japońskich sztuk walki	Rzeczoznawcy majątkowi
Ekonomiści	Miłośnicy teatru	Spadochroniarze
Emeryci i renciści	Mniejszości narodowe	Sportowcy
Esperantyści	Muzealnicy	Studenci i absolwenci
Farmaceuci	Nauczyciele	Sybiracy
Filateliści	Naukowcy	Sympatycy kolejnictwa
Fotograficy	Niepelnosprawni	Szermierze
Harcerze	Numizmatycy	Taksówkarze

⁴ Zestawienie obejmuje również organizacje, których kadencja władz upłynęła w 2008 i 2009r.

Historycy Hobbyści Hodowcy Honorowi dawcy krwi Inwalidzi wojenni Inżynierzy i technicy Kadry Katolicy Kierowcy Klasy Kobiety Kolekcjonerzy Kombatanci Księgarze	Obywatele Oficerowie Oficerowie łączności Organizacje polskie na Białorusi Osoby chore Pielęgniarki Plastycy Podróżnicy Poszkodowani Pracownicy socjalni Prawnicy	Tancerze Turyści Twórcy ludowi Ubodzy Urbaniści Urzednicy Uzależnieni Uzdolnieni Weterynarze Wierzący Więźniowie Właściciele mieszkań i nieruchomości
--	---	--

Źródło: Opracowanie Referatu ds. Stowarzyszeń, Fundacji i Zbiórek Publicznych działającego w ramach Departamentu Organizacyjnego i Nadzoru Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Powyższa tabela uwidacznia wielość podmiotów, na które skierowane są działania organizacji pozarządowych. Przekrój beneficjentów jest szeroki – organizacje pozarządowe zajmują się wspieraniem różnych grup społecznych, etnicznych i kulturowych. Można spotkać stowarzyszenia i fundacje zajmujące się pomocą dla zupełnie różnych beneficjentów – od bezrobotnych, przez miłośników fantastyki, naukowców i pomoc osobom chorym. Działalność organizacji pozarządowych obejmuje większość problemów społecznych, z którymi boryka się dzisiejsze społeczeństwo. Wolność zrzeszania się pozwala grupom ludzi o wspólnych zainteresowaniach czy też mających podobne problemy na wymianę myśli, doświadczeń oraz wspólne spędzanie czasu.

1.5 Pola działalności statutowej organizacji pozarządowych

Pola działalności statutowej organizacji pozarządowych przedstawione w tabeli 4 są pogrupowane w 14 typów. Przyporządkowano je według celów zawartych w statutach, deklarowanych przez poszczególne organizacje.

Tabela 4

Pola działalności statutowej organizacji pozarządowych

Pole działalności statutowej Organizacje pozarządowe	liczba organizacji pozarządowych	kultura i sztuka	motoryzacja	edukacja	medycyna	biznes i gospodarka	ochrona środowiska	sport	turystyka i promocja	pomoc społeczna	mniejszości narodowe	polityczne i wyznaniowe	doradztwo i współpraca	inne
z osobowością prawną	449	65	3	55	47	34	19	10	18	59	20	31	38	50
oddziały stowarzyszeń	144	8	3	24	40	3	1	0	0	6	2	8	9	40

bez osobowości prawnej														
stowarzyszenia zwykłe	41	5	0	2	1	2	6	0	0	2	1	0	2	20
ogółem:	634	78	6	81	88	39	26	10	18	67	23	39	49	110
Fundacje:	110	Fundacje w ewidencji nie są podzielone w/g rodzaju działalności statutowej												
Ogółem organizacji pozarządowych:	744													

Źródło: Opracowanie Referatu ds. Stowarzyszeń, Fundacji i Zbiórek Publicznych działającego w ramach Departamentu Organizacyjnego i Nadzoru Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Na podstawie analizy danych uwidacznia się wyraźna dyferencjacja pól działalności organizacji. Organizacje, których profil działalności i cele statutowe nie kwalifikują się do żadnej z dostępnych grup działalności wpisane są do kategorii „inne”. Na podstawie informacji z tabeli 4 można stwierdzić, że główną sferą zainteresowania organizacji jest medycyna, edukacja, kultura i sztuka oraz pomoc społeczna. Mniejszą grupę stanowią stowarzyszenia zajmujące się turystyką i promocją, ochroną środowiska, motoryzacją. Najwięcej stowarzyszeń z osobowością prawną zajmuje się kulturą i sztuką, pomocą społeczną i edukacją, oddziały stowarzyszeń bez osobowości prawnej wykazują zainteresowanie głównie w dziedzinach medycyny, natomiast głównym polem działalności stowarzyszeń zwykłych jest przede wszystkim ochrona środowiska.

1.6 Stowarzyszenia i fundacje posiadające status Organizacji Pożytku Publicznego

Ustawa z 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wprowadziła do porządku prawnego pojęcie Organizacji Pożytku Publicznego. Uzyskanie statusu Organizacji Pożytku Publicznego wiąże się z wieloma przywilejami. Stowarzyszenie o statusie Organizacji Pożytku Publicznego może prowadzić nieodpłatną i odpłatną działalność pożytku publicznego. Ma ono również możliwość prowadzenia działalności pożytku publicznego na podstawie zlecenia realizacji zadań publicznych. Organizacjom takim przysługuje również szereg innych przywilejów takich jak np. zwolnienie od podatku dochodowego od osób prawnych, zwolnienie od podatku od nieruchomości czy też nabywanie prawa użytkowania nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa na szczególnych zasadach. Organizacje Pożytku Publicznego mogą również otrzymać 1% podatku od podatnika podatku dochodowego od osób fizycznych⁵.

Liczba organizacji pozarządowych posiadających status Organizacji Pożytku Publicznego przedstawia się jak w poniższej tabeli 5.

⁵ P. Suski, *op. cit.*, s. 57-58.

Tabela 5

**Liczba organizacji pozarządowych posiadających status
Organizacji Pożytku Publicznego**

L.p.	Rodzaj organizacji pozarządowych	Liczba organizacji posiadających status OPP
1.	Stowarzyszenia	61
2.	Fundacje	17
3.	Razem	78

Źródło: Opracowanie Referatu ds. Stowarzyszeń, Fundacji i Zbiórek Publicznych działającego w ramach Departamentu Organizacyjnego i Nadzoru Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Jak wynika z przedstawionych danych liczba Organizacji Pożytku Publicznego wynosi 78 z 744 zarejestrowanych w Białymstoku organizacji pozarządowych. Pomimo wielu przywilejów, uzyskanie statusu OPP nie jest łatwe i wiąże się z nałożeniem szeregu wymogów dotyczących rodzaju prowadzonej działalności, treści statutu, składu organów. Organizacje takie mają również obowiązek rachunkowego wyodrębnienia prowadzonej działalności pożytku publicznego oraz obowiązek sporządzania rocznych sprawozdań merytorycznych ze swojej działalności i podawania go do publicznej wiadomości. Kolejną konsekwencją uzyskania statusu OPP jest dodatkowy nadzór sprawowany przez właściwego Ministra⁶.

1.7 Dynamika liczby organizacji pozarządowych w latach 2004-2009

Tabela 6. 1

Dynamika liczby organizacji pozarządowych w roku 2004

Rok		STOWARZYSZENIA			FUNDACJE	OGÓŁEM		
		z osobowością prawną	oddziały stowarzyszeń	stowarzyszenia zwykłe				
2004	ogółem	447	187	23	80	739		
	powstałych	41	4	2	13	60		
	wykreślonych	zlikwidowanych	6	4	-	-	10	15
		przekazanych wg właściwości	5	-	-	-	5	

Źródło: Opracowanie Referatu ds. Stowarzyszeń, Fundacji i Zbiórek Publicznych działającego w ramach Departamentu Organizacyjnego i Nadzoru Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

⁶ P. Suski, *op. cit.*, s. 58.

Tabela 6.2

Dynamika liczby organizacji pozarządowych w roku 2005

Rok		Rodzaj organizacji pozarządowych		STOWARZYSZENIA			FUNDACJE	OGÓŁEM	
				z osobowością prawną	oddziały stowarzyszeń	stowarzyszenia zwykłe			
2005	ogółem		468	187	26	93	776		
	powstałych		21	-	3	13	37		
	wykreślonych	zlikwidowanych	39	5	-	-	44	46	
		przekazanych wg właściwości	2	-	-	-	2		

Źródło: Opracowanie Referatu ds. Stowarzyszeń, Fundacji i Zbiórek Publicznych działającego w ramach Departamentu Organizacyjnego i Nadzoru Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Tabela 6.3

Dynamika liczby organizacji pozarządowych w roku 2006

Rok		Rodzaj organizacji pozarządowych		STOWARZYSZENIA			FUNDACJE	OGÓŁEM	
				z osobowością prawną	oddziały stowarzyszeń	stowarzyszenia zwykłe			
2006	ogółem		505	189	28	99	822		
	powstałych		36	2	2	6	46		
	wykreślonych	zlikwidowanych	11	-	-	2	13	13	
		przekazanych wg właściwości	-	-	-	-	-		

Źródło: Opracowanie Referatu ds. Stowarzyszeń, Fundacji i Zbiórek Publicznych działającego w ramach Departamentu Organizacyjnego i Nadzoru Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Tabela 6.4

Dynamika liczby organizacji pozarządowych w roku 2007

Rok		Rodzaj organizacji pozarządowych		STOWARZYSZENIA			FUNDACJE	OGÓŁEM	
				z osobowością prawną	oddziały stowarzyszeń	stowarzyszenia zwykłe			
2007	ogółem		537	190	31	107	865		
	powstałych		32	1	3	8	44		
	wykreślonych	zlikwidowanych	2	-	-	2	4	8	
przekazanych wg właściwości		4	-	-	-	4			

Źródło: Opracowanie Referatu ds. Stowarzyszeń, Fundacji i Zbiórek Publicznych działającego w ramach Departamentu Organizacyjnego i Nadzoru Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Tabela 6.5

Dynamika liczby organizacji pozarządowych w roku 2008

Rok		Rodzaj organizacji pozarządowych		STOWARZYSZENIA			FUNDACJE	OGÓŁEM	
				z osobowością prawną	oddziały stowarzyszeń	stowarzyszenia zwykłe			
2008	ogółem		569	191	38	117	916		
	powstałych		32	1	7	10	50		
	wykreślonych	zlikwidowanych	10	2	-	1	13	17	
przekazanych wg właściwości		4	-	-	-	4			

Źródło: Opracowanie Referatu ds. Stowarzyszeń, Fundacji i Zbiórek Publicznych działającego w ramach Departamentu Organizacyjnego i Nadzoru Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Tabela 6.6

Dynamika liczby organizacji pozarządowych w roku 2009

Rok		Rodzaj organizacji pozarządowych		STOWARZYSZENIA			FUNDACJE	OGÓŁEM	
				z osobowością prawną	oddziały stowarzyszeń	stowarzyszenia zwykłe			
2009	ogółem		604	192	45	128	969		
	powstałych		35	1	7	11	54		
	wykreślonych	zlikwidowanych	11	4	2	0	17	21	
		przekazanych wg własności	-	1	-	3	4		

Źródło: Opracowanie Referatu ds. Stowarzyszeń, Fundacji i Zbiórek Publicznych działającego w ramach Departamentu Organizacyjnego i Nadzoru Urzędu Miejskiego w Białymstoku.

Jak wynika z powyższego zestawienia najczęściej organizacji pozarządowych powstało w 2004r. bo aż 47 nowych stowarzyszeń i 13 fundacji. Kolejne lata charakteryzowały się spadkiem liczby nowych organizacji, a rok 2009r. przyniósł nieznaczny wzrost.

Główną formą realizacji prawa wolności zrzeszania się, są stowarzyszenia z osobowością prawną. Wynika to z tego, iż są one najefektywniejszą formą realizacji zadań statutowych.

1.8 Przychody organizacji pozarządowych według zapisów statutowych

Według regulacji statutowych głównymi źródłami przychodów organizacji pozarządowych są:

- składki członkowskie
- przychody z działalności statutowej
- programy unii europejskiej
- kwesty
- dotacje, subwencje, darowizny, zapisy
- dywidendy
- granty
- dochody z działalności odpłatnej pożytku publicznego
- dochody z aktów majątkowych i praw majątkowych
- dochody z majątku organizacji
- dochody z własnej działalności gospodarczej
- dochody ze zbiórek i imprez publicznych
- dochód z ruchomości i nieruchomości
- odsetki i depozyty bankowe
- publikacje prasowe

Wachlarz źródeł przychodów organizacji pozarządowych jest szeroki. W przypadku stowarzyszeń największe znaczenie w sensie ekonomicznym mają dochody uzyskiwane

z działalności gospodarczej i majątku, zaś w odniesieniu do stowarzyszeń zwykłych - składki członkowskie. Pomimo, że stowarzyszenie jest zrzeszeniem o celach niezarobkowych to jednak niezbędne mu są środki majątkowe, aby mogło ono egzystować i przede wszystkim realizować cele, dla których zostało powołane⁷. W odniesieniu do fundacji podstawowym źródłem powstania majątku jest majątek przekazany przez fundatora po jej zarejestrowaniu⁸.

⁷ P. Suski, *op. cit.*, s. 236 i 241.

⁸ *Ibidem*, s. 394.

CZĘŚĆ II

RAPORT Z ANKIETOWEGO BADANIA ILOŚCIOWEGO ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W BIAŁYMSTOKU

Opinie organizacji pozarządowych zostały uzyskane przy użyciu kwestionariusza ankiety. Badania zostały przeprowadzone przez pracowników Urzędu Miejskiego w Białymstoku – Centrum prowadzi systematyczną współpracę z białostockimi organizacjami pozarządowymi poprzez szkolenia, konferencje, programy i in. Centrum dysponuje aktualną listą adresów poczty elektronicznej białostockich organizacji pozarządowych, która powstała na bazie listy adresowej prowadzonej przez referat ds. Stowarzyszeń, Fundacji i Zbiórek Publicznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku. Wymieniona lista była podstawą kontaktów w sprawie badania ankietowego.

Dystrybucja ankiet przebiegała symultanicznie kilkoma torami:

- pracownicy Centrum Współpracy Organizacji Pozarządowych rozesłali ankiety drogą poczty elektronicznej z prośbą o ich wypełnienie;
- podczas szkoleń i spotkań odbywających się w siedzibie Centrum przy ul. Świętojańskiej 22/1, pracownicy Centrum proponowali przedstawicielom organizacji pozarządowych wypełnienie ankiety w wersji papierowej;
- pracownicy Centrum przeprowadzali rozmowy telefoniczne zachęcając przedstawicieli poszczególnych organizacji do udziału w badaniu;
- pracownicy Biura Sportu i Rekreacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku, które ma siedzibę przy ul. Słonimskiej 1 prosili przedstawicieli organizacji sportowych odwiedzających Biuro o wypełnienie ankiety w wersji papierowej.

Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w okresie 14 stycznia – 4 lutego 2010 roku. Ostatecznie w badaniu wzięło udział 100 organizacji pozarządowych z przewidywanych 100, jednak 4 ankiety nie zostały uwzględnione, ponieważ:

- 1 ankietę wypełniła grupa działająca w ramach organizacji, która wcześniej wypełniła ankietę
- o 3 ankiety ponad miarę wypełniły fundacje.

Struktura badania ankietowego odzwierciedlała strukturę aktualnie zarejestrowanych organizacji pozarządowych. Zaplanowano przeprowadzenie 100 ankiet w następującej formule:

- a) fundacje – 12 ankiet
- b) stowarzyszenia działające w określonym obszarze tematycznym:
 1. kultura i sztuka – 9 ankiet
 2. motoryzacja – 1
 3. edukacja – 9
 4. medycyna – 9
 5. biznes i gospodarka – 4
 6. ochrona środowiska – 3
 7. sport – 17
 8. turystyka i promocja – 2
 9. pomoc społeczna – 7
 10. mniejszości narodowe – 2
 11. polityczne i wyznaniowe – 3
 12. doradztwo i współpraca 5
 13. inne – 12

W badaniu zanalizowano łącznie 96 ankiet, zabrakło 4 ankiet organizacji działających w zakresie sportu.

2.1 Metodologia badania

W celu pozyskania opinii przedstawicieli organizacji pozarządowych w Białymstoku zastosowano technikę kwestionariusza ankiety. Zawierała ona 3 pytania otwarte oraz metryczkę:

Pytanie 1 - Jakie są mocne strony Państwa organizacji? Proszę wymienić co najmniej 4 najważniejsze cechy.

Podano przykładowe odpowiedzi: zaangażowanie członków organizacji, duża liczba członków organizacji, doświadczenie organizacji, wysokie kwalifikacje pracowników, kreatywność członków organizacji, umiejętność pozyskiwania funduszy unijnych, wysokie przychody, rozpoznawalność organizacji w otoczeniu, owocna współpraca z otoczeniem np. mieszkańcami czy administracją publiczną).

Pytanie 2 - Jakie są słabe strony i bariery rozwoju Państwa organizacji? Proszę wymienić, co najmniej 4 najważniejsze bariery.

Podano przykładowe odpowiedzi: brak środków finansowych, brak odpowiednich kwalifikacji wśród kadry, trudności we współpracy z administracją publiczną, brak odpowiedniej ilości pracowników/wolontariuszy, niewystarczająca promocja organizacji, trudności w sprostaniu wszystkim obowiązkom formalnym, braki w wyposażeniu, braki lokalowe)

Pytanie 3 - Jakie działania powinny podjąć Władze Miejskie, aby Państwa organizacja mogła rozwijać się i funkcjonować bardziej efektywnie?

Przedstawiciele organizacji pozarządowych samodzielnie wypełniali ankietę i przekazywali ją zwrótnie drogą poczty elektronicznej bądź osobiście. Kwestionariusz mógł być wypełniony przez każdego z członków organizacji, niekoniecznie przez osoby wskazane w Krajowym Rejestrze Sądowym jako osoby upoważnione do reprezentacji.

Ankiety były wypełniane przez przedstawicieli organizacji pozarządowych dobrowolnie.

2.2 Wykaz organizacji pozarządowych biorących udział w badaniu

FUNDACJE:

1. Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
2. Regionalny Instytut Społeczno Ekonomiczny RISE
3. Fundacja Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych
4. Europejska Fundacja Integracji Społecznej
5. Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego
6. Fundacja Edukacji i Twórczości
7. Fundacja Spinka
8. Fundacja Dzieciom „Promyk Radości”
9. Fundacja Centrum Kultury i Muzyki „Teraz Muzyka”
10. Fundusz Białystok Ojcu Świętemu

11. Fundacja "Oikonomos"
12. Fundacja na rzecz Pomocy Dzieciom z Grodzieńszczyzny

STOWARZYSZENIA:

Kultura i sztuka:

1. Katolickie Stowarzyszenie Civitas Christiana
2. Stowarzyszenie Miłośników Kultury Dagestanu
3. Stowarzyszenie Muzyczne „Ślopiewnie”
4. Białostockie Towarzystwo Śpiewacze im. Stanisława Moniuszki
5. Stowarzyszenie Białostok Fabryczny
6. Białostockie Towarzystwo Esperantystów
7. Stowarzyszenie Pomocy „RUBIEŻ”
8. Polskie Towarzystwo Ziemiańskie Oddział Białostocki
9. Stowarzyszenie „Tu i Teraz”

Motoryzacja:

1. Klub Miłośników Komunikacji Miejskiej w Białymstoku (3)

Edukacja:

1. Białostockie Towarzystwo Fotograficzne
2. Stowarzyszenie Akademia Plus 50
3. Polskie Towarzystwo Dysleksji Oddział w Białymstoku
4. Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Edukacji, Demokracji Obywatelskiej i Rozwoju Regionalnego „Synergia”
5. Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych „CREO”
6. Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów „KLANZA” Oddział Białostocki
7. Społeczne Towarzystwo Oświatowe Samodzielne Koło Terenowe nr 91
8. Samodzielne Koło Terenowe STO nr 165
9. Samodzielne Koło Terenowe STO

Medycyna:

1. Stowarzyszenie FENIKS
2. Klub Amazonki w Białymstoku
3. Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Białymstoku
4. Stowarzyszenie „Reuma-Podlasie”
5. Podlaskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Porażeniem Mózgowym „Jasny Cel”
6. Polskie Towarzystwo Immunologii Doświadczalnej i Klinicznej Oddział Białostocki
7. Polskie Towarzystwo Stomijne „POL-ILKO”
8. Białostockie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimerera
9. Integrujące Stowarzyszenie „Jeden Świat” im. prof. Zbigniewa Religi

Biznes i gospodarka:

1. Instytut Odpowiedzialnego Biznesu
2. Podlaskie Stowarzyszenie Właścicielek Firm Klub Kobiet Biznesu
3. Stowarzyszenie Europartner AKIE
4. Towarzystwo Urbanistów Polskich – Oddział w Białymstoku

Ochrona środowiska:

1. Stowarzyszenie Green Way
2. Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot

3. Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków

Sport:

1. Podlaskie Stowarzyszenie Tańca
2. Stowarzyszenie Aktywności Sportowej „Atena”
4. PKK „Żubry” Białystok
5. Podlaskie Stowarzyszenie Sportowe Osób Niepełnosprawnych „START”
6. Stowarzyszenie Laboratorium Sukcesu
7. BKST „HUZAR”
8. Białostockie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
9. Integracyjny Klub Sportowy „VICTORIA”
10. Aeroklub Białostocki
11. Olimpiady Specjalne Polska Oddział Regionalny Podlaskie
12. Uczniowski Klub Sportowy Dojlidy
13. Klub Sportowy „Cristal” Białystok
14. Uczniowski Klub Sportowy „Osiedla Bacieczki”
15. Uczniowski Klub Sportowy „Czwórka”
16. Szkolny Klub Sportowy „Cresovia”
17. KKS „Piast”
18. Uczniowski Klub Sportowy „Sovit” Białystok

Turystyka i promocja:

1. Stowarzyszenie Przewoźników Podlasia
2. Polski Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Regionalny Oddział w Białymstoku

Pomoc społeczna:

1. Stowarzyszenie „My dla innych”
2. Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „Certus”
3. Stowarzyszenie pomocy Rodzinie i Dzieciom Szansa
4. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski
5. Grupa samopomocowa „Nadzieja”
6. Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei”
7. Dom Opieki Społecznej Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek od Cierpiących

Mniejszości narodowe:

1. Związek Ukraińców Podlasia Oddział Białystok
2. Towarzystwo Przyjaciół Kultury Żydowskiej

Polityczne i wyznaniowe:

1. Stowarzyszenie Europejski Parlament Młodzieży EYP Poland (43)
2. Chrześcijańskie Stow. Ekumeniczne „Oikumene” w RP (13)
3. Stowarzyszenie Komitet Obywateli na rzecz Budowy IV Rzeczypospolitej Polskiej (75)
4. Rosyjskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe (100)

Doradztwo i współpraca:

1. Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych
2. Podlaski Oddział Towarzystwa Polska – Finlandia
3. Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe
4. Europejskie Stowarzyszenie na rzecz Edukacji i Rozwoju „Idea”
5. Towarzystwo „Amicis”

Inne:

1. Podlaska Stacja Przyrodnicza „Narew”
2. Stowarzyszenie Miłośników Muzyki „Musica Sacra” w Białymstoku
3. Towarzystwo Przyjaciół Grodna i Wilna
4. Stowarzyszenie Ruch Wspierania Kobiet
5. Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi
6. Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых – sekcja Białystok
7. Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce Oddział w Białymstoku
8. Stowarzyszenie Ochrony Markowych Produktów
9. Stowarzyszenie Sympatyków Kolejnictwa „Kolejowe Podlasie”
10. Stowarzyszenie Kontakt Miast Białystok – Eindhoven
11. Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Niepełnosprawnych Intelktualnie „Aktywni”
12. Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Białostocka

2.3 Lista mocnych stron organizacji pozarządowych według ich własnej oceny

Ankietowane organizacje pozarządowe do swoich głównych mocnych stron zaliczyły przede wszystkim:

1. Kreatywność pracowników i członków organizacji	– 44 wskazań
2. Zaangażowanie członków organizacji	– 41 wskazań
3. Wysokie kwalifikacje pracowników	– 39 wskazań
4. Doświadczenie organizacji	– 38 wskazań
5. Owocną współpracę z otoczeniem	– 36 wskazań
6. Rozpoznawalność organizacji w otoczeniu	– 35 wskazań

Najbardziej dominującą odpowiedzią w kwestii mocnych stron organizacji pozarządowych była kreatywność pracowników i członków organizacji (44). Drugą w kolejności odpowiedzią było zaangażowanie członków organizacji (41).

Rozpatrując kwestię kwalifikacji pracowników organizacji pozarządowych, obok odpowiedzi najwyżej punktowanej, jaką były wysokie kwalifikacje pracowników (39), udzielono następujących pojedynczych wskazań: profesjonalizm członków zaangażowanych w prace stowarzyszenia (2); stabilna kadra (1); stały zespół wysoko wykwalifikowanych trenerów (1); sprawna struktura organizacyjna i wysoka jakość realizowanych procesów (1); nieustająca chęć doskonalenia się i rozwijania swoich umiejętności przez pracowników i członków (1); samokształcenie członków – ustawiczne (1);

W odniesieniu do kwestii doświadczenia, obok odpowiedzi najwyżej punktowanej, jaką było doświadczenie organizacji (38), udzielono następujących pojedynczych wskazań: doświadczenie w realizacji projektów (1); doświadczenie w zarządzaniu projektami europejskimi (1); bardzo długa tradycja istnienia i działania na całym obszarze Polski północno-wschodniej (1).

Dosyć znacząca grupa ankietowanych organizacji pozarządowych, jako swoją mocną stronę wymienia owocną współpracę z różnymi podmiotami znajdującymi się w ich otoczeniu (36).

W badaniu poruszono również kwestię rozpoznawalności, obok najbardziej dominującej odpowiedzi, jaką była rozpoznawalność organizacji w otoczeniu (35), udzielono następujących pojedynczych wskazań: pozytywny wizerunek organizacji w środowisku lokalnym (1); pozytywne postrzeganie działań przez środowisko lokalne (1), znana marka (1).

Pozostałe odpowiedzi dotyczące mocnych stron organizacji pozarządowych kształtowały się na poziomie kilku wskazań, i tak:

1. 16 organizacji wysoko ocenia własny kapitał ludzki (kadrowy),

2. atutem 9 organizacji jest własny lokal,
3. 8 organizacji podkreśliło, że wysoko oceniają swoją sytuację w zakresie finansów – mają niskie koszty prowadzenia działalności (2), umiejętność pozyskiwania środków zewnętrznych (2), umiejętność korzystania ze środków unijnych (11 organizacji),
4. inne mocne strony to między innymi: umiejętności organizacyjne (3), rzetelność przy wykonywaniu zadania (3), wysoka jakość usług (2), dobra organizacja pracy (2).

49 spośród wszystkich ankietowanych organizacji odniosło się również do zakresu własnej działalności, wysoko ją oceniając.

Pozostałe, pojedyncze wypowiedzi odnoszące się do mocnych stron organizacji pozarządowych w Białymstoku kształtowały się następująco: umiejętności organizacyjne (3); misja i cele organizacji (3); rzetelność przy wykonywaniu zadania (3); wsparcie i podtrzymanie na duchu (3); wysoka jakość usług (2); pasja (2), stanowczość (1); zdyscyplinowanie w działaniu (1); odpowiedzialność za fundację (1); rozważa (1); ambitność (1); otwartość (1); wrażliwość na przyrodę, umiłowanie (1); pełna dyspozycyjność członków (1); oryginalność (1); umiejętności pozyskiwania sprzymierzeńców (1); troska o swoich podopiecznych (1); młodość, u starszych członków duchem (1); skuteczność działania (1); wykonywanie trudnych zadań, zaniebawianych przez administrację (1); regularna aktywność (1); wysokie morale społeczne członków (1); dobra znajomość problemów w sferze społecznej i kulturalnej (1); duża odpowiedzialność przy organizacji spotkań (1); kolegialność w podejmowaniu decyzji (1); umiejętność pozyskiwania sprzętu ratunkowego dla potrzeb organizacji (1); ogólnodostępność (1); aktywność członków Zarządu Oddział; wymiana informacji o korzystaniu z pomocy (1); ukazanie sposobu pracy nad sobą (1); wspólnota (1); obrona i reprezentowanie interesów członków (1); występowanie z inicjatywami wobec lokalnych władz administracyjnych (1); brak trudności we współpracy z administracją publiczną (1); czynne uczestnictwo w wyborach samorządowych (lokalnych) i krajowych (1); propagowanie idei IV Rzeczypospolitej (1); identyfikacja z Kościołem katolickim (1); przygotowanie projektu do wykonania zadania (1); kontakty z lekarzami i specjalistami (1); kontakt z całym światem (1); możliwości (1); przemyślana, nowoczesna misja (1); stały partner działalności (1); wdrażane systemy SuBiKoN i SunEnNe w sposób najprostszy i najtańszy transformują gospodarkę odpadami w jednostkach samorządowych (1); stabilność funkcji nadzorczej i wykonawczej (1); łatwy dostęp do artystów z profilu działalności fundacji (1); znajomość rynków mediów (1); brak biurokracji (1); dostęp do pomocy (1); chęć pozytywnego oddziaływania na otoczenie (1); jasne standardy działania (1); nowoczesne metody dotarcia do odbiorców (1); zainteresowanie judaizmem (1); poszukiwanie korzeni (1); próba zwalczania nietolerancji (1); wyjątkowość organizacji w całej północno-wschodniej Polsce (1); integracja wielu profesjonalnych grup zawodowych (1).

2.4 Lista słabych stron i odczuwanych barier rozwojowych organizacji pozarządowych według ich własnej oceny

Organizacje pozarządowe znajdujące się na terenie Białegostoku do swoich słabych stron oraz barier rozwojowych zaliczyły przede wszystkim:

1. Brak środków finansowych na realizację działań statutowych	- 88 wskazań
2. Brak odpowiedniej ilości pracowników i wolontariuszy	- 60 wskazań
3. Braki lokalowe	- 50 wskazań
4. Braki w wyposażeniu biurowym oraz technicznym	- 30 wskazań
5. Trudności w sprostaniu wszystkim obowiązkom formalnym	- 30 wskazań
6. Niewystarczającą promocję organizacji	- 22 wskazań

Brak środków finansowych lub niewystarczające środki na realizację działań statutowych (88) to podstawowa słaba strona, a tym samym bariera rozwojowa białostockich organizacji pozarządowych. W tym aspekcie podkreślano również brak stabilnych źródeł finansowania (3), brak środków finansowych na wkład własny do projektów (3), trudności w pozyskiwaniu środków zewnętrznych (5)

W odniesieniu do członków, pracowników i wolontariuszy organizacji pozarządowych, drugiej, co do znaczenia słabej strony i bariery rozwojowej, obok najbardziej dominującej odpowiedzi, jaką był brak odpowiedniej ilości pracowników i wolontariuszy (60), udzielono następujących pojedynczych wskazań: brak odpowiednich kwalifikacji wśród kadry (7); duża rotacja członków zawodników (1); małe zaangażowanie w pracę jej członków (2); trudności w znalezieniu ludzi zaangażowanych, pracowitych z pasją do realizacji zadań (1); brak etatów na zatrudnienie trenerów (1); braki lokalowo – kadrowe (1); brak możliwości utworzenia jednego etatu ds. merytorycznych (1); podeszły wiek i nieporadność większości członków (2)

Aż 50 organizacji poruszyło, jako problematyczną, kwestię lokalu w kontekście braku własnej siedziby lub jej niewystarczającej powierzchni. W tym aspekcie udzielono również następujących pojedynczych wskazań: brak własnego ośrodka szkoleniowego (2); słabe ogrzewanie lokalu, niedostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych (1); duże koszty związane z utrzymaniem własnej bazy noclegowej (1); zbyt mały lokal na rozszerzanie działań (2); brak podjazdu dla osób niepełnosprawnych (1); opłata za lokal – brak magazynów (1); brak bazy na wysokim poziomie (1).

Analizując aspekt wyposażenia biurowego oraz technicznego organizacji pozarządowych, obok najbardziej dominującej odpowiedzi, jaką były jego braki (30), udzielono następujących pojedynczych wskazań: brak zaplecza technicznego (1) oraz przestarzała baza sprzętowa będąca w większości pozostałością po czasach PRL (1).

Słabą stroną oraz barierą rozwojową białostockich organizacji pozarządowych są również trudności w sprostaniu wszystkim obowiązkom formalnym (30). Aspekt problemów z biurokracją koncentrował się również wokół następujących pojedynczych odpowiedzi: system prawny utrudniający efektywne działanie NGO (3); nieznanostwo księgowości w fundacji (2); skomplikowane procedury i zasady realizacji i rozliczania projektów finansowanych z funduszy europejskich i innych (2); przesadnie zbiurokratyzowane, zbyt różnorodne i odmiennie interpretowane reguły rozliczania projektów dotowanych (1); brak bezpłatnego wsparcia organizacji w zakresie specjalistycznego poradnictwa prawnego i finansowo – księgowego (1); procedury związane ze zmianami w KRS mogą skutecznie zniechęcić do przeprowadzania zmian (1)

Ostatnią znaczącą, według ankietowanych, słabą stroną oraz barierą rozwojową jest kwestia niewystarczającej promocji organizacji pozarządowych (22), udzielono następujących pojedynczych odpowiedzi: trudności we współpracy z mediami umożliwiającymi nagłaśnianie inicjatyw (1); nie umiemy dostatecznie dobrze zaprezentować organizacji (1)

Pozostałe, pojedyncze wypowiedzi odnoszące się do słabych stron oraz barier rozwojowych organizacji pozarządowych w Białymstoku odnosiły się głównie do trudności we współpracy z administracją publiczną (10), braku wystarczającej ilości czasu do zaangażowania się w działalność stowarzyszenia (4), trudności z dostępem do szkoleń (3) oraz:

- brak koordynacji działań i współpracy pomiędzy NGO'sami dążącymi do realizacji jednego celu (2)
- krótki czas istnienia organizacji (2)
- znaczne rozproszenie działań w układzie operacyjnym i geograficznym (1)
- złe postrzeganie ekologów na Podlasiu (1)
- brak osobowości prawnej (1)
- niespełnienie wymogu „doświadczenie we wcześniejszych inicjatywach” w pozyskiwaniu środków (1)

- nie uzyskanie priorytetu, Moniuszkowskiemu Festiwalowi Podlasia, w odpowiednio wysokim wsparciu finansowym z budżetu państwa i samorządu (1)
- brak strony internetowej (1)
- niewystarczająca koordynacja działań wewnątrz organizacji (1)
- zbyt duża liczba zadań (1)
- polityka Państwa i stosunki Polsko-Rosyjskie (1)
- zależność od zarządu krajowego (1)
- ograniczone możliwości działania z uwagi na zadania statutowe, które w większości dotyczą pracy na rzecz polskich mniejszości za granicą. (1)
- brak doświadczenia w pracy w danym zespole (1)
- członkowie mają problemy psychiatryczne (1)
- brak zorganizowanego dowozu do ośrodka pobytu dziennego dla osób z Alzheimerem (1)
- głównie wiejski charakter organizacji (1)
- słaba aktywność w Białymstoku (1)
- konsekwencje, jakie ponoszą członkowie organizacji w związku z działalnością „watchdog” (na uczelniach, w innych miejscach, pracy) (1)
- trudności w dystrybucji pracy wewnątrz Zarządu, zróżnicowane zaangażowanie członków Zarządu i koordynatorów regionalnych w codzienne zarządzanie organizacją (1)
- brak wzorców – jedyna tego typu organizacja na Podlasiu (1)
- nieprzemyślane konkursy w naszym urzędzie (np. ogłaszanie konkursów na nowy rok już w nowym roku, poprzez co nie do końca wiadomo co zrobić z działaniami stałymi w okresie bez finansowania) (1)
- nudzenie się i plotkowanie urzędników (1)
- brak rozumienia przez ogół społeczności nazwy własnej organizacji, a przez to rozumienia, czym się ona zajmuje (1)
- jako mała organizacja przegrywamy z wielkimi monopolistami (1)
- mało spotkań z osobami specjalistycznymi (1)
- brak sponsorów materialnych (1)
- konieczność przeprowadzenia prac remontowych (1)
- mała ilość spotkań (1)
- duża ilość rozbieżnych celów (1)
- brak możliwości zrealizowania celów w stosunku do ogromnych potrzeb osób niepełnosprawnych (1)
- bardzo duża liczba osób niepełnosprawnych (1)
- sytuacja kryzysowa w transporcie (1)
- brak społecznego zrozumienia misji jaką spełnia transport w kontekście problemów jakie stwarza aktualna infrastruktura drogowa (1)
- brak odpowiedniej infrastruktury drogowej (1)
- niewystarczające zaangażowanie większości członków organizacji (1)
- nieumiejętność w osiągnięciu płynności działalności (1)
- niski standard posiadanych baz wypoczynkowych (1)
- problemy związane z konsultacjami prawnymi dotyczącymi prowadzonej działalności (1)
- mało efektywną działalność wydawnicza (1)
- trudności z przełamywaniem barier i stereotypów (1)

Tylko dwie spośród wszystkich ankietowanych organizacji pozarządowych określiło, iż nie posiadają żadnych słabych stron, z czego jedna podkreśliła, iż wdrażane przez nią systemy są bezkonkurencyjne.

2.5 Oczekiwania organizacji pozarządowych w stosunku do Władz Miasta Białegostoku w odniesieniu do działań mających na celu poprawę funkcjonowania oraz bardziej efektywny rozwój rynku NGO.

Propozycje działań, jakie mogłyby zdaniem ankietowanych organizacji pozarządowych podjąć Władze Miasta Białegostoku w celu bardziej efektywnego rozwoju i funkcjonowania białostockich organizacji pozarządowych:

1. **Zwiększenie środków finansowych na zlecenie zadań organizacjom pozarządowym – 68 wskazań.**
2. **Udostępnienie (wynajem) lokalu na preferencyjnych warunkach - 30 wskazań.**
3. **Wsparcie w różnych sferach (formalnych, pozyskiwania funduszy unijnych) – 27 wskazań.**
4. **Zwiększenie ilości nieodpłatnych szkoleń w zakresie wolontariatu, księgowości, promocji – 21 wskazań.**
5. **Wsparcie w zakresie promocji – 13 wskazań.**
6. **Rozwijanie działań w ramach Centrum Współpracy Organizacji Pozarządowych, w tym zwrócenie uwagi na pilne przeniesienie siedziby do budynku przy ul. Św. Rocha – 10 wskazań.**

Szczegółowe sugestie organizacji w odniesieniu do poszczególnych aspektów, kształtowały się następująco:

Aspekt finansowy:

- zwiększenie środków finansowych (6)
- większa częstotliwość organizowania otwartych konkursów ofert (5)
- wsparcie finansowe (4)
- przeznaczanie więcej pieniędzy na kulturę (4)
- utworzenie funduszu zapewniającego organizacjom wkład własny w projektach (4)
- zwiększenie dotacji celowych (2)
- finansowanie projektów w 100% (2)
- zwiększenie dotacji na sprzęt sportowy (2)
- przeznaczanie większych środków na wsparcie osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (1)
- uruchomienie funduszy w ramach współpracy transgranicznej (1)
- rozważenie wprowadzenia możliwości organizowania konkursów ofert na wieloletnie (np. 2, 3-letnie) projekty (1)
- włączenie do dofinansowania środków na urządzenia biurowe (drukarki, komputery) (1)
- wprowadzenie nowych zasad punktowych, co do ocen ofert (1)
- rozszerzenie ofert konkursowych, zwiększenie funduszy na nie, zmniejszenie wkładu własnego (1)
- przeznaczenie w budżecie miasta środków na rozdysponowanie w konkursach dotyczących turystyki i krajoznawstwa dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych (1)

- udzielanie dotacji na odbudowę zabytkowych autobusów (1)
- udzielanie dotacji na organizacje imprez o tematyce komunikacji miejskiej (1)
- przekazywanie większej puli środków na zlecone działania organizacjom pozarządowym (1)
- przeznaczanie środków finansowych, które pozwolą organizacjom pozarządowym prowadzić różne formy opieki stacjonarnej i rekreacyjno – sportowej w miejscu zamieszkania dziecka (1)
- zwiększenie nakładów finansowych na poszczególne działania (1)
- utworzenie funduszu pożyczkowego dla NGO (1)
- zarezerwowanie w budżecie puli środków na wsparcie finansowe młodych organizacji u progu ich działalności (1)
- przeznaczenie stałej kwoty na edukację międzykulturową (1)
- ułatwienie pozyskania środków finansowych (1)
- usprawnienie decyzyjności w przydzielaniu środków finansowych (1)
- uproszczenie procedur pozyskiwania funduszy ze środków samorządowych i unijnych (1)
- zapewnienie refundacji kosztów stałych, związanych z utrzymaniem biura (2)
- udzielanie funduszy na zatrudnienie osób do biura (1)
- udzielanie funduszy na rozwój organizacji – doposażenie np. zakup komputerów (1)
- fundusze na szkolenia dla organizacji – np. języki obce, szkolenia z księgowości, rozliczenia projektów (1)
- zniesienie opłat za lokal (1)
- zgoda na upusty bądź odstąpienie od opłat za usługi i działania, które pod nich podlegają (przejazdy komunikacja miejska ubogim podopiecznym organizacji, podczas imprez przez nią organizowanych, basen, lodowisko itp.) (1)
- odciążenie organizacji od płacenia czynszów, zminimalizowanie kosztów prądu, gazu, wody (1)
- obniżenie kosztów wynajmu sal gimnastycznych (1)
- dostępność informacji o możliwościach pozyskiwania funduszy (1)
- dofinansowanie/ finansowanie zakupu programów księgowych (1)
- współfinansowanie niektórych działań przy mniejszym nakładzie wymagań (1)
- niskie podatki dla organizacji pozarządowych (1)
- utworzenie projektów bardziej wspierających finansowo nauczycieli w-f i trenerów (1)
- zwolnienie z podatków środków transportu służących do selektywnej zbiórki odpadów (1)

Aspekt lokalowy:

- udostępnienie nowego budynku, lokalu (8)
- pomoc w rozwiązywaniu problemów lokalowych (3)
- wynajem lokalu w centrum miasta na preferencyjnych warunkach (3)
- zapewnić szerszy dostęp do lokali (2)
- udostępniać nieużywane lokale (1)
- rozważenie możliwości nieodpłatnego użyczenia lokali dla NGO (1)
- zapewnić większą powierzchnię lokalową dla organizacji (1)
- umożliwić pozyskanie/ udostępnienie lokalu (1)
- użyczanie nieodpłatnie lokalu na zebrania członków szczególnie w okresie zimowym (1)
- upusty przy wynajmie lokali należących do Urzędu Miejskiego dla organizacji pozarządowych (1)

- zapewnienie bezpłatnej bazy lokalowej na organizację placówek środowiskowego wychowania dzieci i młodzieży (świetlic, klubów, placów gier i zabawa) (1)
- stworzenie odpowiedniej, godnej lokalizacji (1)
- własny lokal w Centrum Współpracy Organizacji Pozarządowych, przystosowany dla osób niepełnosprawnych (1)
- powołać ośrodek sportów walki w B-stoku w Zespole Szkół Technicznych (1)
- lepszy dostęp do obiektów sportowych (1)
- udostępnienie Pałacyku Gościnnego Branickich przy ul. Kilińskiego 6 (przynajmniej 1 raz w m-cu), na przywrócenie w nim współorganizacji kameralnych *Wieczorów Moniuszkowskich* (1)
- pomoc w znalezieniu stałej siedziby (1)
- zainwestowanie w bazę szkoleniową przy ul. Elewatorskiej (1)

Aspekt dotyczący podnoszenia kwalifikacji/szkoleń:

- większa ilość szkoleń (5)
- zapewnić możliwość korzystania nieodpłatnie z usług doradztwa prawnego i finansowego (4)
- prowadzić szkolenia z zakresu szeroko rozumianego wolontariatu (1)
- prowadzić szkolenia z zakresu promocji (1)
- organizować więcej szkoleń z zakresu księgowości, kadr, rozliczeń podatkowych organizacji non – profit (1)
- większy dostęp do bezpłatnych szkoleń (1)
- uruchomienie większej ilości szkoleń podstawowych z zakresu pisania projektów, monitorowania realizowanego zadania oraz rozliczania otrzymanych środków (1)
- zwiększenie ilości szkoleń dla terenów (1)
- poparcie programu szkolenia młodzieży (1)
- konsultacje (1)
- stworzyć bazę danych o możliwościach pozyskiwania funduszy przez organizacje pozarządowe (1)
- wdrożenie norm ISO (1)

Aspekt dotyczący wsparcia:

- opieka nad nowopowstałymi organizacjami (lokalowa, merytoryczna, finansowa itp.) (3)
- zapewnić wsparcie merytoryczne dla organizacji, które mają dobre pomysły na działanie, i chciałyby ubiegać się o środki unijne (2)
- podjąć działania mające na celu zwiększenie dostępności organizacji do realizacji zadań statutowych finansowanych ze środków publicznych i funduszy EFS (1)
- zainteresować się działalnością stowarzyszeń – wspierać (1)
- ułatwić formalności (5)
- pomoc w odzyskaniu dóbr własnych członków zagrabionych w trakcie Reformy Rolnej, który to fakt spowodował zubożenie członków (1)
- wsparcie finansowe (1)
- pomoc w egzekwowaniu już istniejących przepisów zawartych w różnych aktach prawnych (1)
- wspieranie organizacyjne przedsięwzięć (1)
- zwiększenie pomocy i informacji udzielanych przez urzędników (1)

Aspekt dotyczący współpracy:

- utrzymywać dotychczasowe formy współpracy (2)
- więcej spotkań integracyjnych społeczność z III sektora (2)
- współpraca na płaszczyźnie organizacji inicjatyw patriotycznych, miejskich, związanych z historią Miasta (1)
- organizowanie regularnych spotkań przedstawicieli organizacji pozarządowych celem wymiany doświadczeń (1)
- organizacja spotkań społeczności III sektora z osobami decyzyjnymi (2)
- obecność przedstawicieli Władz Miejskich (zaproszenie) na uroczystościach (1)
- współpracować w zakresie działalności organizacji (1)
- współpracować przy tworzeniu uchwał Rady Miejskiej dotyczącej zakresu działalności organizacji (1)
- wchodzić w partnerstwo projektowe (1)
- zawierać z Fundacją porozumienia partnerskie w celu aplikowania o nowe programy i projekty (1)
- nastawić pracowników urzędów bardziej otwarcie i życzliwiej na działania organizacji (1)
- szerszy kontakt osób współpracujących z organizacjami (1)
- wspierać (w różnych formach) współpracę międzysektorową (podkreślać rolę III sektora w rozwoju gospodarczo-społecznym miasta/regionu) (1)
- współpracować ale nie tylko na zasadzie rozpisywania konkursów (1)
- ułatwienie kontaktów i wzajemnej współpracy między NGOs z instytucjami kultury (1)
- wspólne opracowanie koncepcji przejazdów tranzytowych oraz wyjazdów z Urzędu Celnego (1)
- bardziej wspierać małe kluby nie tylko zajmujące się grami zespołowymi (1)
- traktowanie organizacji na zasadzie partnerstwa (1)
- dostrzec w naszej organizacji partnera, a nie przeciwnika (1)
- tworzenie forum wymiany informacji (1)

Aspekt dotyczący promocji:

- promocja organizacji (5)
- kampania zachęcająca mieszkańców miasta, szczególnie młodzież, do wolontariatu (1)
- promować organizacje pozarządowe na ogólnopolskich i międzynarodowych spotkaniach – umożliwienie kontaktów partnerskich (1)
- udostępnić nieodpłatnie portal internetowy, na którym organizacje mogłyby zaprezentować siebie, swoje cele i zadania, plany oraz promować projekty (1)
- utworzyć portal kulturalny dostępny wyłącznie dla organizacji pozarządowych (1)
- organizować akcje i wydarzenia promujące organizacje pozarządowe (1)
- wykształcić odpowiednią komórkę np. w departamencie promocji do kontaktów z organizacjami pozarządowymi (1)
- promowanie sprawdzonych, innowacyjnych działań dotyczących usprawniania dzieci niepełnosprawnych (1)
- działalność informacyjna (1)

Aspekt dotyczący Centrum Współpracy Organizacji Pozarządowych:

- nadal powinno kontynuować swoją działalność CWOP (2)
- przyspieszyć powstałe Centrum na Św. Rocha (3)
- zwiększyć zatrudnienie CWOP (1)

- Centrum Współpracy większe (1)
- rozszerzenie działalności Centrum Współpracy Organizacji Pozarządowych jako jednostki koordynującej organizacje pozarządowe w mieście (1)
- nowa, nowoczesna siedziba dla CWOP (1)
jeszcze bardziej wspomóc CWOP (finansowo, potrzebny nowy lokal itp.. itd.) (1)

Pozostałe wypowiedzi:

- zwiększyć wykorzystanie zasobów Fundacji dla rozwoju przedsiębiorczości w Mieście (1)
- brać w większym stopniu pod uwagę charakter organizacji pożytku publicznego (1)
- zmiana polityki (1)
- otwarcie się na wschód (1)
- uwzględnienie działań organizacji młodzieżowych na rzecz edukacji nieformalnej w konkursach grantowych (1)
- zapewnić dowóz do ośrodka pobytu dla osób z Alzheimerem (1)
- darmowa godzina dla mieszkańców osiedli na obiektach szkolnych (1)
- udostępnić samochód ciężarowy i autobus organizacjom (1)
- oddelegować osobę do prowadzenia księgowości dla organizacji (1)
- wykazać dużo większe zainteresowanie wobec problemów z jakimi borykają się przewoźnicy, szczególnie w sytuacji określenia wysokości podatków (1)
- przyspieszenie inwestycji drogowych omijających miasto (1)
- powinno być więcej obiektów sportowych (1)
- otworzyć się bardziej na tematykę turystyki miejskiej i poznawanie „małej ojczyzny” (1)
- przyjazna administracja niższego i średniego szczebla (1)
- zagwarantować możliwość wieloletniego użytkowania lotniska Krywlany, co będzie uznaniem wieloletnich zasług naszej organizacji dla rozwoju lotnictwa w tej części kraju (1)
- dostrzec ogromną szansę dla miasta, jaką daje posiadanie w jego granicach administracyjnych miejskiego lotniska dla tzw. „general aviation” (lotnictwo ogólne) co jest standardem w cywilizowanych krajach (1)
- zrozumieć prawdę, że „kilometr autostrady prowadzi donikąd, a kilometr pasa startowego to okno na cały świat” i zainwestować środki na poziomie kilkunastu milionów złotych na zbudowanie stosunkowo niewielkiego pasa startowego z oświetleniem do lotów nocnych (1)
- wprowadzić do wybranych gimnazjów naukę boksu (1).

CZEŚĆ III

RAPORT Z JAKOŚCIOWEGO BADANIA POGŁĘBIONEGO BIAŁOSTOCKICH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Jakościowe badanie fokusowe zorganizowane zostało 15 grudnia 2009r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku i moderowane było przez dr Annę Augustyn, asystenta Prezydenta Miasta ds. Strategii.

W badaniu udział wzięło dziesięciu przedstawicieli białostockich organizacji pozarządowych. Wytypowaniem organizacji do udziału w badaniu zajęło się Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, które również odpowiedzialne było za techniczną stronę organizacji spotkania.

Przebieg spotkania był w pełni moderowany i dokumentowany, polegał na zadawaniu pytań przez prowadzącą, na które to udzielane były przez uczestników odpowiedzi. Czas przebiegu badania wynosił ok. 90

Wszyscy uczestnicy mieli pełną swobodę w wyrażaniu własnych opinii.

Szczegółowy raport z przebiegu jakościowego badania pogłębianego

Moderator: Poproszę o przedstawienie organizacji pozarządowych, które Państwo reprezentujecie.

- Ekspert 1 – Podlaski Oddział Towarzystwa Polska – Finlandia
- Ekspert 2 – Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków
- Ekspert 3 – Stowarzyszenie Kreatywne Podlasie
- Ekspert 4 – Stowarzyszenie Klub Balonowy Białystok
- Ekspert 5 - Stowarzyszenie Sympatyków Kolejnictwa Kolejowe Podlasie
- Ekspert 6 - Stowarzyszenie Akademia Plus 50
- Ekspert 7 – Stowarzyszenie Ku dobrej Nadziei
- Ekspert 8 - Fundacja Zielone Płuca Polski
- Ekspert 9 - Fundacja Zielone Płuca Polski
- Ekspert 10 - Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Społecznego i Wyrównywania Szans SOKRATES

Moderator: Proszę Państwa nasze dzisiejsze spotkanie chciałabym podzielić na dwie części. W pierwszej części pojawią się pytania dotyczące spraw oraz problemów związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych, które Państwo reprezentujecie. Druga część spotkania dotyczyć będzie spraw związanych z życiem w naszym mieście oraz wizji jego przyszłego rozwoju.

Moderator: Proszę pokrótce przedstawić, czym konkretnie zajmują się organizacje, które Państwo reprezentujecie.

Ekspert 1 – Towarzystwo Polska – Finlandia zajmuje się krzewieniem kultury fińskiej w środowisku białostockim, studenckim, szkolnym. Zajmuje się również propagowaniem historii Finlandii i prowadzimy kursy nauki j. fińskiego. Mamy ścisłe kontakty z Ambasadą Fińską oraz podpisane umowy z Uniwersytetami fińskimi na wymiany studenckie, które organizujemy. Nasza organizacja liczy ok. 20 aktywnych członków.

Ekspert 2 - Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, działa na rynku białostockim od 1985 r. i swoją działalnością obejmuje region podlaski i warmińsko – mazurski. Zajmujemy się promocją rolnictwa ekologicznego, renaturalizacją obszarów wodno – błotnych, współpracujemy z leśnikami w zakresie małej retencji. Posiadamy ok. 120 członków, organizujemy wycieczki edukacyjne i prowadzimy gospodarstwa rolne.

Ekspert 3 – Stowarzyszenie Kreatywne Podlasie istnieje od 1,5 roku. Stowarzyszenie brało aktywny udział w kampanii promocyjnej Miasta „Wschodzący Białystok”. Działamy aktywnie na polu środowiska akademickiego. Zauważamy, że mimo iż w Białymstoku studiuje prawie 50 tys. studentów, nie widać współpracy między Miastem a studentami. Nie widać także tego życia akademickiego, którym Białystok mógłby się szczycić. W perspektywie rozwoju Białegostoku te środowiska akademickie jak najbardziej należałoby uwzględnić. Wiem, że problemem jest brak bezpośrednich zależności między Miastem a uczelniami wyższymi, ponieważ studenci podlegają pod Ustawę o Szkolnictwie Wyższym, natomiast Miasto, nawet gdyby chciało, nie może dotować wprost działalności środowiska akademickiego. Uważamy, iż należy włączać studentów w tworzenie strategii rozwoju i wszelkich działań tematycznych. Kreatywne Podlasie planuje w najbliższym czasie realizację projektu pt. „Galeria wielkich postaci”. Chcemy na wieżowcach stworzyć portrety naszych sławnych Białostoczan, co miałyby stanowić wizytówkę Miasta i budowało świadomość historyczną mieszkańców. Chcemy ponadto wprowadzić stoliki szachowe do naszych parków, które pozwoliłyby na świeżym powietrzu grać w szachy. Natomiast pod kątem rozwoju środowisk sportowych chcielibyśmy wprowadzić statystyki meczowe do lig amatorskich i młodzieżowych. Chcemy, aby nasi zawodnicy, sportowcy mieli możliwość porównywania swoich umiejętności z umiejętnościami zawodników ogólnopolskich.

Ekspert 4 – Stowarzyszenie Klub Balonowy Białystok, założone w 1975 roku, prowadzi działalność no profit, wszelkie zarobione kwoty przeznaczone są na działalność statutową, czyli na organizowanie szkoleń uczestników klubu na członków załóg i szkolenia pilotów, bądź organizowanie zawodów i uczestnictwo w zawodach w kraju i za granicą. W następnym roku planujemy zorganizowanie dużych, międzynarodowych zawodów balonowych. Między Miastem, a nami jest współpraca, lecz jest to współpraca można powiedzieć na pół gwizdka. Nie jest to współpraca na 100 %, przy której moglibyśmy wypromować Białystok, co zresztą robimy w kraju i za granicą. Nie jest to jeszcze tak, jak powinno być.

Ekspert 5 - Stowarzyszenie Sympatyków Kolejnictwa Kolejowe Podlasie zajmuje się szeroko rozumianym kolejnictwem od historii, zabytków kolejnictwa po transport kolejowy. Staramy się współpracować z organami samorządowymi, które są odpowiedzialne za transport kolejowy, jak również z przewoźnikami kolejowymi, głównie w woj. podlaskim. Staramy się również działać na polu, tzw. turystyki drezynowej. Rozpoczęliśmy w październik działalność na tzw. węglówce, czyli w zespole hal przy ul. Węglowej, gdzie naszą ambicją jest rozpropagowywanie tej właśnie formy rozrywki.

Ekspert 6 - Stowarzyszenie Akademia Plus 50 istnieje od 2008 r., mamy ok.130 członków, których ciągle przybywa. Nasza działalność jest skierowana do osób w wieku 50 –ciu lat i więcej, szeroko rozumiana, czyli i edukacyjna i kulturalna i turystyczno –krajoznawcza. Staramy się robić jak najwięcej, aby ludzi wyciągać z domu, bowiem stwierdziliśmy, że nie ma oferty dla osób w naszym wieku. Jeżeli się popatrzy na zeszłoroczny plan czy projekt współpracy Miasta z mieszkańcami, to tam była mowa o różnych grupach, ale nie było ani słowa o osobach 50 +. Współpracujemy szeroko z Centrum Współpracy Organizacji Pozarządowych Urzędu Miejskiego przy ul. Świętojańskiej, nie mamy bowiem własnego lokalu, tak więc tam korzystamy z lokali oraz ze spółdzielnią mieszkaniową Zachęta, gdzie przy ul. Piastowskiej też udostępniane są nam lokale

na naszą działalność. Myślimy o większej propagacji naszej działalności, czy też zacieśnieniu współpracy z Miastem. W tej chwili zakończyliśmy realizację jednego projektu, ale generalnie, jeśli chodzi o projekty unijne, to skupiamy się na projektach z Grundtvig'a, gdzie uczestniczymy w jednym. Także to jest oferta dla osób w moim wieku i trochę starszych, dotycząca ogólnego rozwoju.

Ekspert 7 – Stowarzyszenie Ku Dobrej Nadziei funkcjonuje w Białymstoku od wielu lat, kiedyś miało swoją siedzibę przy kościele Chrześcijan Baptystów przy ul. Kujawskiej, ale z racji rozwoju naszej działalności działamy obecnie w różnych punktach naszego Miasta. Mówię tu o takich miejscach jak ogrzewalnia dla osób bezdomnych przy ul. Traugutta, na TBS-ach mamy świetlicę środowiskową dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Ponadto adoptujemy teraz budynek, który otrzymaliśmy od Zarządu Mienia, przy ul. Żelaznej i tam chcemy skoncentrować naszą działalność i rozszerzyć możliwość działania wśród bezdomnych. Chcemy zaoferować im szerszą pomoc, poza tymi podstawowymi rzeczami jak jedzenie czy ubranie. Planujemy uruchomić ośrodek wychodzenia z bezdomności dla osób, które rokują takie możliwości. Nie wszystkim można w taki sposób pomóc, to wiele zależy od indywidualnej woli takiego człowieka. W planach mamy również uruchomienie klubu dla młodzieży z grupy ryzyka narkotykowego czy przestępczości. Chcemy prowadzić ten klub w formie edukacyjnej, uczyć ich zdrowej rozrywki, rozbudzać w nich zainteresowania, poczucie własnej wartości, uczuć patriotycznych czy szacunku dla historii. Poza tym zajmujemy się dystrybucją żywności dla osób z Miasta jak i z okolicznych wiosek. Mamy na liście ponad 1500 osób.

Ekspert 8 – Fundacja Zielone Płuca Polski działa od 4 lat, ale porozumienie Zielone Płuca Polski zostało podpisane 1983 r. Na początku działalność opierała się o Narodową Fundację Ochrony Środowiska z siedzibą w Warszawie, natomiast obecnie mamy siedzibę na ul. Dojłidy Fabryczne 23. Naszym statutowym celem jest wpajanie zasad zrównoważonego rozwoju dla mieszkańców obszaru Zielonych Płuc Polski. Obszar naszej działalności obejmuje całe dwa województwa: podlaskie i warmińsko – mazurskie oraz część kujawsko – pomorskiego i mazowieckiego. Działamy głównie w oparciu o środki z Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska, z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i z Unii Europejskiej od 2004 r. Piszemy projekty dotyczące ochrony środowiska i ochrony przyrody. Obecnie realizujemy 3 projekty takie jak „Nasza misja to mniejsza emisja” związane z gaszeniem światła wieczorem, jak nie jest potrzebne. Drugi projekt związany jest z ochroną przyrody i zwierząt takich jak wilki, żubry i bobry z terenu zielonych płuc Polski. Głównym naszym celem na przyszłe lata 2015-2016 jest projekt, który został już złożony do Unii Europejskiej na temat powołania Mazurskiego Parku Narodowego.

Ekspert 9 - Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Społecznego i Wyrównywania Szans SOKRATES zajmuje się dziećmi, które doznały uszczerbku na zdrowiu w wyniku wypadków drogowych. Stowarzyszenie zajmuje się również akcją pod hasłem „Akademia Młodego Obywatela”, która ma na celu krzewienie cnót obywatelskich w młodych obywatelach.

Moderator: *Proszę powiedzieć, z kim Państwo, w swojej codziennej pracy współpracujecie oraz kto wspiera Państwa (jakie instytucje, organizacje, osoby) działalność?*

Ekspert 1: Proszę Państwa „małemu zawsze wiatr w oczy”, jeśli chodzi o te małe organizacje to jest pewien problem. Łatwiej jest może znaleźć partnera do współpracy, ale trudniej jest, zanim się go znajdzie, przebić się. Pokazać kimś się jest, co się robi oraz jakie się ma cele. Towarzystwo Polska – Finlandia współpracuje z Ambasadą Fińską oraz z naszą centralą. To co ja sobie cenię najbardziej, jeśli chodzi o naszych współpracowników, to są studenci, Uniwersytet czyli

środowisko akademickie. Uniwersytet jest dla nas tym miejscem, w którym możemy organizować cały szereg imprez, takich jak: Dni Fińskie czy Festiwal Kultury Fińskiej. Wsparcie, które otrzymujemy od wymienionych instytucji jest głównie interpersonalne, nie materialne. Poza tym nawiązujemy kontakty z innymi organizacjami pozarządowymi np. z Akademią Plus 50.

Ekspert 2: Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków współpracuje z rolnikami, leśnikami, z miłośnikami przyrody, ekologami. Wspiera nas Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych. Składamy wnioski do Ekofunduszu, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska. Jesteśmy organizacją pożytku publicznego, czerpiemy więc środki z wpływów z 1% podatku dochodowego oraz ze składek naszych członków. Współpracujemy również z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska oraz z Miastem, z którym ostatnio organizowaliśmy „Dni Ptaków”.

Ekspert 3 – Stowarzyszenie Kreatywne Podlasie współpracuje z szeroko rozumianym środowiskiem akademickim, zarówno ze studentami jak i z ciałami kolegialnymi, studenckimi, działającymi na uczelniach wyższych. Współpracujemy także z Urzędem Miejskim w ramach poszczególnych akcji, obecnie mamy zamiar nawiązać ściślejszą współpracę z przedstawicielami Miasta do spraw ESK (Europejska Stolica Kultury) 2016. Współpracujemy również z organizacjami pozarządowymi, które są zainteresowane naszą działalnością i mamy jakieś punkty wspólne, między innymi „Projekt: Polska”. Wsparcie otrzymujemy zarówno od sponsorów prywatnych, firm, instytucji w tym instytucji ogólnouczelnianych.

Ekspert 4 – Stowarzyszenie Klub Balonowy Białystok jest finansowany od indywidualnych sponsorów, częściowo również przez Miasto i Urząd Marszałkowski oraz przez składki członkowskie. Generalnie szukamy sponsorów, żeby móc się dalej rozwijać. Współpracujemy z Politechniką Białostocką, Uniwersytetem w Białymstoku oraz z Harcerstwem.

Ekspert 5 - Stowarzyszenie Sympatyków Kolejnictwa Kolejowe Podlasie wspierane jest przede wszystkim przez braci Sabczyńskich z Elku. Współpracujemy z organizacjami pozarządowymi, wspiera nas bardzo również Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych (CWOP) poprzez specyficzne szkolenia oraz udostępnianie nam lokali na spotkania. Oprócz tego wspiera nas firma z Poznania, dzięki której otrzymujemy materiały reklamowe oraz Polskie Linie Kolejowe, Przewozy Regionalne.

Ekspert 6 - Stowarzyszenie Akademia Plus 50 współpracuje z wieloma organizacjami pozarządowymi, głównie poprzez CWOP. Największe wsparcie otrzymujemy zdecydowanie właśnie ze strony CWOP-u, bowiem udostępniane są nam i sale i sprzęt oraz bieżące informacje. Współpracujemy również z Urzędem Wojewódzkim. Jednak największe wsparcie, to jest wsparcie rodziny, wsparcie naszych członków poprzez płacenie składek członkowskich, z których głównie się utrzymujemy oraz wspomniany już CWOP.

Ekspert 7 – Stowarzyszenie Ku Dobrej Nadziei współpracuje głównie z Urzędem Miejskim na czele z Prezydentem Tadeuszem Arlukowiczem, czego efektem jest właśnie wspomniana kamienica przy ul. Żelaznej, którą teraz próbujemy adaptować. Poza tym na stałe współpracujemy z panem Adamem Kurlutą - Dyrektorem Departamentu Spraw Społecznych oraz z Kościołem Baptistów „Ku Zbawieniu”, skąd pochodzi większość naszych członków jak i finanse, są to składki członkowskie. Poza tym mamy grono indywidualnych sponsorów, przedstawiceli firm, którzy pojawili się przy okazji modernizacji tego obiektu przy ul. Żelaznej. Współpracujemy też ze Stowarzyszeniem „Droga”, po której mogliśmy przejąć pewne ośrodki i rozpocząć działalność świetlicy środowiskowej.

Ekspert 8 – Fundacja Zielone Płuca Polski finansowo wspierana jest z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i z Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska. Naszymi partnerami merytorycznymi są praktycznie wszystkie organizacje zajmujące się ochroną przyrody – parki Narodowe, Parki Krajobrazowe. Głównym naszym partnerem jest Bank Ochrony Środowiska w Warszawie i wszystkie samorządy, które posiadają znak Zielone Płuca Polski, których jest teraz 17 i znajdują się na terenie ZPP.

Ekspert 9 - Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Społecznego i Wyrównywania Szans SOKRATES współpracuje głównie z organizacjami studenckimi.

Ekspert 1 – chciałabym jeszcze dodać, bowiem nie wymieniłam na początku CWOP jako organizacji wspierającej, bowiem wydało mi się to rzeczą naturalną. Chciałam podkreślić, że dla małych organizacji, ich pomoc jest bezcenna i nieodzowna. Bardzo sobie chwalimy ich pomoc.

Ekspert 6 – Tak, ja chciałam dodać, że bez nich nasza działalność nie byłaby możliwa. Nie mielibyśmy się gdzie spotkać, prowadzić zajęć czy wykładów.

Ekspert 3 – Działalność CWOP jest intuicyjna, na przykład newsletter jest nieoceniony, jest to oczywiste źródło informacji.

Moderator: *Rozumiem, że sposób komunikacji pomiędzy Państwem a CWOP oceniacie Państwo bardzo dobrze?*

Ekspert 6 – Doskonale, wszystkie informacje są świeżo na maila wysyłane.

Ekspert 5 – Wszystkie informacje, które trafiają do CWOP rozsyłane są od razu do wszystkich organizacji.

Moderator: *Należy rozumieć, że wszystkie informacje, które potrzebne są Państwu w codziennej pracy pozyskujecie głównie z CWOP?*

Ekspert 6 – Tak jest, plus z internetu.

Moderator: *Chciałbym teraz zapytać Państwa o ekonomiczną stronę funkcjonowania Państwa organizacji. Proszę wymienić, jakie są mocne i słabe strony Państwa organizacji, ale również jakie szanse i zagrożenia płyną dla Państwa z otoczenia zewnętrznego czyli ze strony Miasta, regionu czy też kraju?*

Ekspert 1 – słaba strona jest właściwie jedna, mianowicie finansowa. My się utrzymujemy tak naprawdę ze składek naszych członków, czasem zdarzają się pojedynczy sponsorzy, zdobycie jakichkolwiek dodatkowych funduszy jest bardzo trudne. Równocześnie z tej słabej strony wynika zagrożenie dla nas, to znaczy brak pieniędzy ogranicza naszą działalność i dlatego każdy rok, pod tym względem, jest dla nas wyzwaniem. Mocną stroną naszej organizacji są przede wszystkim nasi członkowie. Bez ich zaangażowania, nie przetrwalibyśmy w dobrej formie, dobrze postrzegani. Mocną stroną jest również to, iż ze swoją działalnością zaczynamy wchodzić w środowisko akademickie. Słabą stroną wielu organizacji, nie wszystkich, ale wielu jest to, iż mają one kłopoty z przyciągnięciem do siebie ludzi młodych.

Ekspert 2 – mocną stroną jest to, iż działamy już 25 lat, mamy duże doświadczenie, mamy różnorodne źródła pozyskiwania funduszy, mamy własne biuro z pracownikami. Słabą stroną jest to, że organizacja nasza jest słabo rozpoznawalna przez ludzi, co wynika z naszego profilu

działalności. Szansę dla naszej organizacji upatrujemy w ściślejszej współpracy z Miastem, z Urzędem Miejski, na przykład przy organizacji imprez miejskich.

Ekspert 3 – Silnymi stronami naszej organizacji są na pewno pomysły i możliwości, jakie są przed Stowarzyszeniem. Wiemy, że mamy ciekawe pomysły, które są potrzebne dla Miasta, natomiast wychodzą tu właśnie słabe strony, czyli możliwości ich finansowania. Mocnymi stronami są członkowie i współpracownicy, którzy wspierają pod względem pomysłów jak i pod względem pozyskiwaniu funduszy. Słabą stroną jest brak stabilności wynikający z braku stałego miejsca funkcjonowania, jak i z braku stałych funduszy. Szansą na rozwój jest realizacja kolejnych projektów.

Ekspert 4 – Mocną stroną jest doświadczenie, jesteśmy najstarszym klubem balonowym w kraju. To jest między innymi organizacja zawodu. Tutaj na miejscu mamy zaplecze żeby promować Białystok. Realizujemy nasze plany, między innymi stworzenie Muzeum Balonowego. Słabą stroną jest pozyskiwanie funduszy na naszą działalność oraz brak współpracy organizacyjnej z Miastem. Rozwiązaniem mogłoby być podpisanie umowy o współpracy z Miastem, na przykład odnośnie promowania Białegostoku. To byłby taki stały element, który pojawiłby się w naszej współpracy i bardzo konkretny.

Ekspert 5 – Mocną stroną naszej organizacji są nasi członkowie, którzy mają zapał i chęć, aby poświęcić swój czas do realizacji planów Stowarzyszenia. Słabą stroną są małe środki finansowe. Zagrożeniem dla nas jest to, że możemy utonąć w biurokracji. Na Stowarzyszenie nałożone są spore obciążenia, w postaci np. ustawy o rachunkowości. Szansą są nowi ludzie, szansą jest też to, że zmieni się nastawienie tej biurokracji wśród nowych organizacji pozarządowych, tutaj Miasto nie ma na to wpływu, ale już poziom Parlamentarny tak. Szansą są nowe pomysły.

Ekspert 6 - Nasi członkowie to również nasza mocna strona. Mocną stroną, są 3 współzałożycielki organizacji, bardzo dobrze się ze sobą dogadujemy. Słabą stroną jest to, że ciągle mamy poczucie, że same musimy wszystko zrobić i pilnować. Boimy się wszystko wypuścić z rąk, no i ponosimy koszty prywatnie (telefony, samochody itp.). Słabą stroną jest brak bazy lokalowej i brak stałych, poza składkami, wpływów. Zagrożeń jako takich nie widzę.

Ekspert 7 – Mocną stroną jest potencjał ludzki naszej organizacji. Pasja oraz determinacja z jaką realizujemy nasze działania. Zagrożenia są jednak, taką barierą jest to, że przez długie lata pracowaliśmy na zaufanie Urzędu Miejskiego i innych organizacji, żeby móc jakąś współpracę rozpocząć. Ale to nie wszystko, potrzebujemy większej stabilizacji. Startujemy do konkursów, piszemy projekty. Patrząc z perspektywy czasu, te projekty są świetne, możemy po części, dzięki nim realizować swoje zadania, ale one są zbyt krótkoterminowe. Jest to kłopot, bo będąc w połowie projektu, już musimy myśleć o następnych, żeby przetrwać. Zdarza się, że realizujemy projekty własnym kosztem, co grozi frustracją i zniechęceniem, a jak przyjdą finansowe problemy rodzinne to uniemożliwia to pracę zupełnie. Jedną z propozycji, jaką mogę wysunąć, to długoterminowych projekty w formie umów. Wiem, że są stowarzyszenia Mieście, które mają kilkuletnie umowy z Miastem i nie muszą denerwować się po 3 miesiącach i szukać nowych funduszy. Długoterminowe umowy, projekty dałyby nam poczucie stabilizacji. Dałoby nam to większą płynność działalności naszej.

Ekspert 1 – organizacje większe mają łatwiejszą możliwość przebicia się ze swoimi projektami dłuższymi albo krótszymi w Magistracie. My i inni nam podobni naprawdę tego nie mają. Jest to pewien problem.

Ekspert 8 – Słabą stroną naszej organizacji, podobnie jak u innych, są finanse. Mocną stroną jest współpraca z beneficjentami znaku promocyjnego Zielone Płuca Polski. Jesteśmy dosyć znaną organizacją, wszyscy słyszeli o ZPP, mamy dość duże doświadczenie i dobrych pracowników. Szansą naszą jest może rozpoczęcie współpracy z Urzędem Miejskim w Białymstoku, nadanie mu znaku promocyjnego ZPP i promowanie Miasta w naszych projektach, jako jednego z najbardziej i ekologicznych miast, położonego w najczystszej części regionu kraju. Takie znaki promocyjne nadajemy samorządom, które przede wszystkim działają na terenie ZPP i w swojej strategii mają zasady zrównoważonego rozwoju. Obecnie z 355 gmin, na terenie ZPP, taki znak posiada tylko 17 gmin. My, jako organizacja współpracujemy z tymi 17 gminami i chcielibyśmy, aby Białystok również został włączony do tej elitarnej grupy. Szansą dla nas jest fundusze z Unii Europejskiej przeznaczone na ochronę środowiska.

Ekspert 9 – Mocną stroną są ludzie naszej organizacji. Staramy się rozwijać. Szansę upatrujemy w ściślejszej współpracy z Urzędem Miejskim oraz innymi organizacjami pozarządowymi.

Moderator: *Chciałbym dopytać jeszcze Państwa o stronę finansową Państwa organizacji. Wymienialiście Państwo do tej pory takie źródła finansowe jak środki z Urzędu Miejskiego, składki członkowskie czy fundusze Unijne. Proszę, podsumowując, wskazać na te główne źródła finansowania.*

Ekspert 1 - składki członkowskie w naszym przypadku są bardzo małe, my liczymy na większe finansowe wsparcie Urzędu Miejskiego. Coraz trudniej jest też pozyskać sponsorów prywatnych.

Ekspert 2 – Pozyskujemy środki głównie z funduszy Unijnych oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska. Z Urzędem Miejskim dopiero zaczynamy współpracę w tym zakresie. Złożyliśmy dwa wnioski, które uzyskały akceptację.

Ekspert 3 – Sponsorzy prywatni, także system grantowy Urzędu Miejskiego na krótkoterminowe projekty.

Ekspert 4 – Sponsorzy indywidualni, liczymy na współpracę z Miastem w zakresie finansów. W zamian możemy wypromować Miasto, a Miasto może wypromować nas. Jak Miasto nas wypromuje wtedy będzie nam łatwiej pozyskiwać sponsorów indywidualnych.

Ekspert 5 – Prywatni sponsorzy oraz Urząd Miejski.

Ekspert 6 – Głównie liczymy na środki z Urzędu Miejskiego, jesteśmy natomiast za mali żeby pozyskać fundusze unijne. Poza tym nie umiemy pisać tych projektów Unijnych.

Ekspert 7 – Liczymy na długoterminowe umowy z Urzędem Miejskim.

Ekspert 8 – Również liczymy na środki z Urzędu Miejskiego, staramy się również pozyskiwać fundusze unijne.

Moderator: *Jakie inicjatywy Miasto powinno podjąć, aby działalność Państwa organizacji mogła przebiegać bardziej efektywnie?*

Ekspert 6 – Miasto powinno zacieśnić współpracę z organizacjami pozarządowymi poprzez długoterminowe umowy, co najmniej 3-4 letnie. Daloby nam to jakiś spokój.

Ekspert 4 – Będzie spokój, ale będzie też w tych organizacjach taka możliwość inwestowania w ludzi i to później przełoży się na efektywność ich działania.

Ekspert 3 – Przy takich długich, np. 3 –letnich umowach jest stabilizacja i możliwość rozwoju w różnych kierunkach.

Ekspert 7 – Takie długoterminowe umowy można przecież weryfikować. Organizacja mogłaby być na przykład zobowiązana do półrocznych, czy rocznych sprawozdań z przebiegu realizacji projektu. Krótkoterminowe umowy są naprawdę barierą dla nas.

Ekspert 5 – Ja widzę problem we współpracy z Zarządem Mienia Komunalnego, panuje tam straszna biurokracja, poza tym mówiąc wprost petentów się ignoruje.

Ekspert 4 – CWOP nie załatwi wszystkiego, poszczególne Departamenty Urzędu Miejskiego powinny współpracować z organizacjami pozarządowymi, a nie wszystko kierować do CWOP-u czy do biura komunikacji.

Ekspert 6 – Na przykład nieźle nam się współpracuje również z Panem Adamem Kurlutą.

Ekspert 4 – Ja widzę taki problem w Urzędzie Miejskim, że współpraca z jednym Departamentem jest bez zarzutów, ale już współpraca wewnętrzna pomiędzy Departamentami, na przykład pomiędzy Departamentem Kultury czy Promocji czy Sportu, to już należałoby usprawnić.

Ekspert 8 – naszym zdaniem Miasto powinno pozyskać znak promocyjny ZPP. Urząd Miejski powinien napisać wniosek i uzyskać ten znak, żeby Białystok było kojarzony z tym znakiem i przez to promowane.

Ekspert 3 – Miasto powinno poza tym częściej organizować konsultacje społeczne i starać się aktywnie zapraszać organizacje pozarządowe na spotkania, a nie tylko wysyłać suchą notkę „jak chcecie to przyjdźcie”, bo to nie jest skuteczne.

Ekspert 7 – Może również Miasto powinno zapraszać częściej organizacje pozarządowe do współuczestniczenia w imprezach miejskich i w ten sposób dać im szansę na autoprezentację.

Ekspert 1 – Bardzo bym sobie życzyła, żeby władze Miasta dostrzegały rolę małych organizacji pozarządowych. One często na pozór, nie zajmują się rzeczami ważnymi. My też chcemy być zauważeni, imprezy które organizujemy, żeby mogły być przez Miasto dofinansowane, naprawdę nie wielka kwota.

Moderator: Proszę Państwa wizja rozwoju Miasta Białegostoku. Co Państwa zdaniem w Mieście powinno się zmienić w przyszłości, z punktu widzenia Was jako mieszkańców i jednocześnie przedstawicieli organizacji pozarządowych?

Ekspert 6 – Powiem może jako pierwsza, bo to jest nasze marzenie – stworzenie Centrum Seniora. To jest nasze marzenie, aby w Białymstoku było takie miejsce, do którego można byłoby przyjść, miło spędzić czas, mieć wizytę lekarską, mieć rehabilitację, żeby była tam czytelnia, biblioteka i kawiarnia. Takiego miejsca nie ma w Białymstoku, miejsca dla osób po 50, miejsce dla seniora.

Ekspert 3 – Naszym marzeniem, aby Miasto zaczęło zauważać studentów i z nimi zaczęło współpracować. Żeby jednak zaczęło współpracować z organizacjami, które mają masę

pomysłów, ale niestety rozbijają się one o papierologię, o finansowanie, o brak możliwości. Miasto, z całym swoim potencjałem powinno uwzględnić studentów w swojej wizji rozwoju. Miasto powinno bardziej słuchać młodych ludzi, z tymi 50 tys. studentów w naszym Mieście, bo jak oni tu zostaną, to jest szansa, że przyciągną tu innych młodych ludzi. Natomiast, jeżeli uczelnie będą produkować absolwentów na eksport, to Miasto nie będzie się rozwijać.

Ekspert 9 – Moim największym marzeniem, jeśli chodzi o nasze Miasto jest to, aby nie było takich strasznych korków. Jeszcze kilka lat temu nie było takiej złej sytuacji, jak jest teraz.

Ekspert 1 - Ja mam takie małe, przyziemne marzenie, abyśmy mogli otrzymać od Miasta, kawałek swojego miejsca do propagowania i przedstawienia swojej działalności. Myśmy już nawet takie sobie miejsce znaleźli, na naszym nowym rynku, gdzie są piękne stelaże, vis- a – vis Kościoła Farnego. Tam naprawdę, latem szczególnie, mnóstwo ludzi chodzi, ogląda, czyta i myślę, że byłby to lepszy pomysł na rozpropagowanie działania organizacji pozarządowych i pokazanie Białostoczanom, że oni też mogą, w pracy tych organizacji uczestniczyć, jeśli mają takie lub inne zainteresowania. Myślę, że to jest bardzo ważne.

Ekspert 7 – Jedną z form, które my jako organizacja widzimy w sferze pomocy bezdomnym jest ich aktywizacja. Chcemy ich przywrócić społeczeństwu, między innymi już gramy w pikę, chcemy założyć drużynę bezdomnych. Może uda nam się wyzwać na przykład wyzwać grupę akademicką do rozegrania meczu z bezdomnymi. W przyszłości można byłoby zrobić w Białymstoku mistrzostwa piłki, w ten sposób też Miasto wypromować, a jednocześnie pomóc tym ludziom. Kolejna rzecz, chcemy stworzyć też zespół muzyczny, bo są to ludzie uzdolnieni, lubią śpiewać i grać na instrumentach. Mogliby oni latem wyjść na rynek Miasta i pograć, zaprezentować się. W taki sposób chcielibyśmy pomóc tym ludziom wychodzić z kanału bezdomności, żeby mieli poczucie własnej wartości. Myślimy również o tym, żeby w przyszłości założyć pod Miastem pewną osadę, gdzie bezdomni ludzie mogliby mieszkać i mogliby sobie uprawiać warzywa, owoce, hodować jakąś zwierzynę i w ten sposób mieć zajęcie i jednocześnie zdobywać środki na to żeby przetrwać.

Ekspert 4 – Naszym marzeniem jest móc w efektywny sposób promować Miasto. Mamy możliwości ku temu. Podczas ostatniej wizyty Japonii zauważyłem, że nasze Miasto znajduje się też na japońskich mapach, obok Białowieży, Parku Biebrzańskiego i obok jezior mazurskich. My tego nie wykorzystujemy. Japończycy zadają pytanie „Jak tam dojechać?”. Musimy walczyć o lotnisko, ale też o komunikację lądową, o szybką drogę do Warszawy oraz szybkie połączenia kolejowe.

Ekspert 5 – Naszym marzeniem jest utworzenie Muzeum Kolejnictwa. Nie ma takiego w Białymstoku, najbliższy załączek jest w Czeremsze, poważniejszy w Warszawie i w Elku. Oprócz tego, chcielibyśmy, aby powstało coś w rodzaju kolejki miejskiej w Białymstoku. Kolejna sprawa to kwestia taka, że coraz więcej młodych ludzi ma chęć coś zrobić, mają ideę, pomysł, chcą zakładać stowarzyszenia. Rozbijają się jednak o procedury, o biurokrację. CWOP jest pomocny oczywiście, organizuje szkolenia, prowadzi dyżury, udziela swoich pomieszczeń, ale to nie wystarczy. Potrzebna jest też pomoc prawna.

Ekspert 4 – Mi osobiście podoba się bardzo inwestycja Miasta w szkolnictwo wyższe, bo to się rozwija, ale to powinno iść dalej i konsekwentnie się rozwijać. Jeżeli Ci młodzi ludzie mają zostać w Białymstoku, to trzeba się tymi ludźmi zająć.

Ekspert 3 – Ja bym widział to, żeby promocja Miasta nie zapadła decyzją sześciu osób, 3 osób w jakiejś agencji reklamowej i 3 osób rozstrzygających konkurs. Żeby jednak mieszkańcy mieli wpływ, na to jak Białystok będzie się promował na zewnątrz.

Ekspert 2 – Ja natomiast chciałabym, żeby Białystok był naprawdę zielonym Miastem, bo nie jesteśmy zielonym Miastem. Jesteśmy otoczeni przez takie piękne tereny, ale w samym Białymstoku, oprócz Plant, nie ma nic takiego. Jesteśmy dużym Miastem, w którym nie ma nawet ogrodu botanicznego. Fajną rzeczą mógłby być również azyl dla ptaków, nie to zoo, które jest tutaj i które nie przyjmuje ptaków i które ich nie leczy, tylko trzyma cały czas te same zwierzęta. Poza tym to, o czym dziś czytałam w gazetach, o planach nad Białką, które mają być zrenaturalizowane, ma tam powstać ogród botaniczny, co jest dobrym pomysłem. Tak, aby było takie miejsce, gdzie można pójść z rodziną, usiąść sobie nad wodą, która się rozlewa szerzej i pokarmić kaczki na przykład.

Ekspert 4 – Są fajne tereny zielone, ale widziałem, że są przymiarki, aby realizować inwestycje w bloniach. To jest też takie centrum, które by skupiało wiele imprez.

Ekspert 1 – Chciałabym jeszcze dodać słowo w kontekście rozwoju w Białymstoku szkolnictwa wyższego. Uważam, że jest to bardzo ważne. Uniwersytet w Białymstoku i budowa kampusu. Naprawdę ten Uniwersytet zaczyna być rozpoznawalny w Polsce, zaczynamy być widoczni jako organizatorzy całego szeregu bardzo dobrych konferencji. Jesteśmy bardzo dobrze postrzegani.

Moderator: *Musimy już kończyć. Ostatnie pytanie kieruję do Państwa już wyłącznie jako mieszkańców Miasta, pozostawmy już organizacje pozarządowe. Co powinno się zmienić w naszym Mieście, aby żyło się nam wszystkim lepiej?*

Ekspert 8 – Ja chciałbym powiedzieć, bowiem jestem prywatnie przewodnikiem terenowym po woj. podlaskim, że w Białymstoku brakuje parkingów dla autokarów. Nie ma takiego miejsca, gdzie można przywieźć i wysadzić turystów.

Ekspert 4 – Brakuje w naszym mieście również parkingów dla rowerów.

Ekspert 6 – Powinno powstać więcej kładek dla pieszych na ruchliwych ulicach, na przykład na Alei Piłsudskiego. Patrzę ze zgrozą jak ludzie przechodzą przez tę ulicę.

Ekspert 1 – Potrzebujemy również większej kontroli ze strony Miasta inwestycji, które są obecnie realizowane. Ja oto mieszkam przy ul. 27 Lipca i od trzech lat pod moim domem jest wykonywana ścieżka rowerowa w kierunku Supraśla. To co się tam dzieje, to jest mnóstwo zmarnowanych pieniędzy, ścieżka jest bez przerwy rozkopywana i zasypywana, są to zmarnowane pieniądze.

Ekspert 5 – powinno powstać więcej asfaltowych ścieżek rowerowych.

Ekspert 7 – W centrum Miasta powinny zostać usytuowane takie kompaktowe toalety publiczne, tak jak na zachodzie np. w Berlinie czy Paryżu. Nie gdzieś w zaułkach, nie w podziemiach, ale normalnie ustawione kompaktowe toalety.

Ekspert 5 – Miasto powinno postawić na alternatywne środki komunikacji.

Ekspert 4 – Należy usprawnić komunikację miejską, i inwestować dalej w szkolnictwo wyższe. Należy też rozwinąć komunikację ze stolicą lądową i powietrzną.

Ekspert 5 – My wiemy, że lotnisko, droga S8 leży w gestii Urzędu Marszałkowskiego, ale czy Urząd Miejski nie może się tam dobijać, marketować, dosłownie molestować Urząd Marszałkowski by coś się ruszyło w tych sprawach i współpracować z nimi. Żeby nie było tak, że Urząd Marszałkowski sobie, a Urząd Miejski sobie i nie ma koordynacji.

Ekspert 3 – Żeby Miasto ożyło, żeby Miasto nie spychało inicjatyw kulturalnych na pojedyncze organizacje czy osoby, tylko żeby zaangażowało się w rozwój kultury. Żeby Urząd Miejski nie myślał, że ludzie przyjdą na rynek i sami coś zrobią. Rynek nie ma w sobie życia, trzeba w niego tchnąć ducha.

Ekspert 6 – Moim zdaniem błędem było wyrugowanie z okolic Rynku wielu sklepów, na przykład Dessy. Poprzesuwanie tego i pozostawienie tych ogródków piwnych to się nie sprawdza, może tylko latem.

Ekspert 7 – Trzeba pomyśleć o absolwentach Uczelni, żeby nie myśleli oni tylko o wyjeździe z Miasta, Miasto musi im coś zaoferować.

Ekspert 4 – trzeba promować miasto na zewnątrz. Jak przyjadą tu turyści, to oni wymuszą na Mieście pewne inwestycje, między innymi w zakresie infrastruktury technicznej.

Moderator: *Dziękuję Państwu za udział w spotkaniu, wszystkie wypowiedzi i opinie.*

WNIOSKI

Tabela 7

Wnioski z ankiety badania ilościowego białostockich organizacji pozarządowych

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	OCZEKIWANIA WOBEC WŁADZ MIEJSKICH BIAŁEGOSTOKU
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kreatywność pracowników i członków organizacji 2. Zaangażowanie członków organizacji 3. Wysokie kwalifikacje pracowników 4. Doświadczenie organizacji 5. Owocna współpraca z otoczeniem 6. Rozpoznawalność organizacji w otoczeniu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak środków finansowych na realizację działań statutowych 2. Brak odpowiedniej ilości pracowników i wolontariuszy 3. Braki lokalowe 4. Braki w wyposażeniu biurowym oraz technicznym 5. Trudności w sprostaniu wszystkim obowiązkom formalnym 6. Niewystarczająca promocja organizacji 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie środków finansowych na zlecenie zadań organizacjom pozarządowym 2. Udostępnienie (wynajem) lokalu na preferencyjnych warunkach 3. Wsparcie w różnych sferach (formalnych, pozyskiwania funduszy unijnych) 4. Zwiększenie ilości nieodpłatnych szkoleń w zakresie wolontariatu, księgowości, promocji 5. Wsparcie w zakresie promocji 6. Rozwijanie działań w ramach Centrum Współpracy Organizacji Pozarządowych, w tym zwrócenie uwagi na pilne przeniesienie siedziby do budynku przy ul. Św. Rocha

Tabela 8

Wnioski z jakościowego badania pogłębianego białostockich organizacji pozarządowych

	Towarzystwo Polska - Finlandia	Towarzystwo Ochrony Ptaków	Kreatywne Podlasie	Klub Balonowy Białystok	Kolejowe Podlasie	Akademia Plus 50	Ku dobrej Nadziei	Fundacja Zielone Płuca Polski	Sokrates
Sztandarowa działalność organizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowane kultury i historii Finlandii 2. Kursy j. fińskiego 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promocja rolnictwa ekologicznego, 2. Renaturalizacja obszarów wodno – błotnych, 3. Współpraca z leśnikami w zakresie malej retencji. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szeroka aktywność na polu środowiska akademickiego 2. Włączanie się w akcje promocyjne Miasta 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie szkoleń dla członków Klubu 2. Szkolenia pilotów 3. Organizowanie zawodów balonowych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie historii, zabytków kolejnictwa 2. Turystyka drezynowa. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywizacja osób w wieku 50 + w zakresie ogólnego rozwoju 2. Działalność edukacyjna, kulturowa i krajoznawcza 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc osobom bezdomnym 2. Prowadzenie świetlicy dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych 3. Wsparcie młodzieży z tzw. grupy ryzyka narkotykowego 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie zrównoważonego rozwoju 2. Realizacja projektów związanych z ochroną środowiska i z ochroną przyrody i zwierząt 3. Nadawanie gminom znaku ZPP 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie dzieci, które doznały uszczerbku na zdrowiu w wyniku wypadków drogowych.
Główne instytucje współpracujące oraz wspierające	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ambasada Fińska 2. Uniwersytet w Białymstoku 3. Urząd Miejski – CWOP 4. Inne organizacje NGO 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leśnicy, miłośnicy przyrody, ekolodzy 2. Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych 3. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska 4. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska 5. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Środowisko akademickie 2. Urząd Miejski 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Urząd Miejski 2. Urząd Marszałkowski 3. Politechnika Białostocka 4. Uniwersytet w Białymstoku 5. Harcerstwo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bracia Sobczyńscy z Elku 2. Urząd Miejski – CWOP 3. Polskie Linie Kolejowe, Przewozy Regionalne 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Urząd Miejski – CWOP 2. Inne organizacje NGO 3. Urząd wojewódzki 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Urząd Miejski 2. Kościół Baptystów 3. Stowarzyszenie „Droga” 4. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska 2. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska 3. Parki Narodowe i Krajobrazowe 4. Bank Ochrony Środowiska w Warszawie 5. Samorządy posiadające znak ZPP 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacje studenckie

		6. Urząd Miejski							
Mocne strony organizacji	1. Członkowie organizacji 2. Wejście w środowisko akademickie	1. 25 –letnie doświadczenie 2. Własne biuro i pracownicy	1. Pomyły i możliwości 2. Członkowie i współpracownicy	1. Duże doświadczenie	1. Członkowie organizacji	1. Członkowie organizacji 2. 3 współzałożycielki organizacji	1. Członkowie organizacji	1. Doświadczenie 2. Członkowie organizacji	1. Członkowie organizacji
Słaba strona organizacji	1. Finanse 2. Brak własnej siedzimy	1. Niska rozpoznawalność organizacji wśród ludzi	1. Finanse 2. Brak własnej siedziby	1. Finanse 2. Słaba współpraca organizacyjna z Miastem	1. Finanse	1. Finanse 2. Brak własnej siedziby	1. Finanse 2. Brak poczucia stabilizacji	1. Finanse	-----
Szanse organizacji	-----	1. Możliwość pozyskiwania funduszy z różnorodnych źródeł 2. Ścisłejsza współpraca z Urzędem Miejskim	1. Realizacja kolejnych projektów	1. Długoterminowe umowy o współpracy z UM na przykład w zakresie promocji Miasta	1. Nowi ludzie 2. Nowe pomysły	-----	1. Wydłużenie czasu trwania projektów oraz umów z UM	1. Współpraca z beneficjentami znaku ZPP 2. Rozpoczęcie współpracy z UM i nadanie mu znaku ZPP	1. Ścisłejsza współpraca z UM 2. Ścisłejsza współpraca z innymi organizacjami NGO
Zagrożenia organizacji	1. Kłopot z przyciągnięciem młodych ludzi do organizacji 2. Słabe rozpropagowanie własnej działalności	-----	-----	-----	1. Biurokracja	-----	1. Krótkoterminowe umowy z UM	-----	-----
Główne źródła finansowania	1. Składki członkowskie 2. Urząd Miejski	1. Fundusze Unijne 2. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska	1. Sponsorzy prywatni 2. Urząd Miejski	1. Sponsorzy prywatni	1. Sponsorzy prywatni 2. Urząd Miejski	1. Składki członkowskie 2. Urząd Miejski	1. Składki członkowskie 2. Urząd Miejski	1. Fundusze Unijne 2. Urząd Miejski	-----
Jakie inicjatywy powinien podjąć Urząd Miejski, aby usprawnić funkcjonowanie NGO?	1. Urząd Miejski oraz władze Miasta powinny bardziej dostrzec rolę małych organizacji pozarządowych	-----	1. Urząd Miejski powinien częściej organizować konsultacje społeczne oraz aktywnie na nie zapraszać.	1. Podpisywać z organizacjami pozarządowymi długoterminowe umowy 2. Poszczególne Departamenty powinny współpracować z organizacjami	1. Zmniejszyć biurokrację w Zarządzie Mienia Komunalnego	1. Podpisywać z organizacjami pozarządowymi długoterminowe umowy	1. Urząd Miejski powinien częściej zapraszać organizacje pozarządowe do współorganizowania różnych imprez miejskich.	1. Urząd Miejski powinien pozyskać dla Miasta znak promocyjny ZPP.	-----

				pozarządowymi, a nie tylko CWOP.					
Co powinno się zmienić w Mieście w przyszłości, z punktu widzenia Was jako mieszkańców i jednocześnie przedstawicieli organizacji pozarządowych?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pozyskać od Miasta miejsce gdzie moglibyśmy propagować działalność naszej organizacji. 2. Kontynuować inwestycje w szkolnictwo wyższe, budowa campusu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Białystok powinien stać się prawdziwie zielonym Miastem, bo takim nie jest. 2. W Białymstoku powinien powstać ogród botaniczny oraz azyl dla ptaków. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miasto, z całym swoim potencjałem powinno uwzględnić studentów w swojej wizji rozwoju. Powinno bardziej słuchać młodych ludzi. 2. Białystok powinien bardziej się promować na zewnątrz. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa lotniska 2. Budowa szybkiej drogi do Warszawy 3. Uruchomienie szybkiego połączenia kolejowego do Warszawy. 3. Promocja Miasta poprzez silną współpracę z naszą organizacją. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utworzenie w Białymstoku Muzeum Kolejnictwa 2. Utworzenie kolejki miejskiej w Białymstoku 3. Ograniczenie biurokracji 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utworzenie w Białymstoku Centrum Seniora 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc inicjatywach zaangażowanie Miasta w inicjatywach podejmowanych przez nas w kierunku aktywizacji osób bezdomnych 	-----	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zlikwidować korki i polepszyć sytuację na drogach w Mieście.
Co powinno się zmienić w Białymstoku, aby żyło się nam wszystkim lepiej?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Należy zwiększyć kontrolę Miasta na realizowanymi obecnie inwestycjami, żeby nie było marnotrawstwa. 	-----	<ol style="list-style-type: none"> 1. Należy ożywić rynek miejski. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa większej ilości parkingów dla rowerów. 2. Należy usprawnić komunikację miejską, i inwestować dalej w szkolnictwo wyższe. Należy też rozwinąć komunikację ze stolicą lądową i powietrzną. 3. Trzeba zwiększyć promocję Miasta. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powinno powstać więcej asfaltowych ścieżek rowerowych. 2. Miasto powinno postawić na alternatywne środki komunikacji. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powinno powstać więcej kładek dla pieszych na najbardziej ruchliwych ulicach Miasta. 2. Ożywić rynek miejski 	<ol style="list-style-type: none"> 1. W centrum Miasta powinny zostać usytuowane takie kompaktowe toalety publiczne. Miasto powinno dążyć do zatrzymania absolwentów wyższych uczelni, żeby stąd nie uciekali. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa parkingów dla autokarów, brakuje takich w Białymstoku. 	-----

SPIS TABEL

TABELA 1 -	Struktura organizacji pozarządowych	s. 5
TABELA 2 -	Liczba organizacji pozarządowych, które aktualnie prowadzą działalność statutową	s. 6
TABELA 3 -	Beneficjenci działań organizacji pozarządowych	s. 6
TABELA 4 -	Pola działalności statutowej organizacji pozarządowych.....	s. 7
TABELA 5 -	Liczba organizacji pozarządowych posiadających status Organizacji Pożytku Publicznego.....	s.9
TABELA 6.1 -	Dynamika liczby organizacji pozarządowych w roku 2004.....	s.9
TABELA 6.2 -	Dynamika liczby organizacji pozarządowych w roku 2005.....	s. 10
TABELA 6.3 -	Dynamika liczby organizacji pozarządowych w roku 2006.....	s. 10
TABELA 6.4 -	Dynamika liczby organizacji pozarządowych w roku 2007.....	s. 11
TABELA 6.5 -	Dynamika liczby organizacji pozarządowych w roku 2008.....	s. 11
TABELA 6.6 -	Dynamika liczby organizacji pozarządowych w roku 2009.....	s. 12
TABELA 7 -	Wnioski z ankietowego badania ilościowego białostockich organizacji.....	s. 38
TABELA 8 -	Wnioski z jakościowego badania pogłębianego.....	s.39